

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok IV. Prenumerata z dostawą 275. Lwów, sobota 16 lipca 1938 r. Dziennik korespondencji z prowincji. Nr. 193

TAJEMNICE ANGLIJSKO - CZESKIE

Likwidacja ekspansji Rzeszy i plany brytyjskie na Bałkanach — Rola anglo-saskiej demokracji — Polityczne i gospodarcze interesy Anglii w Czecho-Słowacji — Próba wyparcia Niemiec z gościnka do Indyi

Praga, 15. 7. (Tel. wł.) Dwie charakterystyczne depesze pojawiły się ostatnio na łamach prasy, jedna z nich donosi, że wewnętrzne sprawy Czechosłowacji utkwiły w marowym punkcie, druga mówi o demarżu jakiejś dokonał w ub. tygodniu poseł Wielkiej Brytanii w Pradze min. Newton, zapytując czynniki oficjalne, kiedy wreszcie zostanie ogłoszony statut narodowościowy i zatłwiona sprawa Niemców sudeckich.

Dla czytelnika polskiego specjalnie ciekawe jest zainteresowanie mocarstwa brytyjskiego małego Czechosłowacji, tajemnicze dążenie Albionu do zatłwienia za wszelką cenę konfliktu czechosłowackiego.

Propaganda ciska, twierdzi demokracja anglo-saska, stanła ramieniem obok demokracji czeskiej i pragnie dołożyć wszelkich starań, aby włos z głowy nie spadł Czechosłowacji.

Jest to stronicze źródło informacyjne. Drugie przedstawia się znacznie bardziej ciekawie.

RZUCA JASKRAWY PROMIEN ŚWIATŁA NA SYTUACJĘ POLITYCZNĄ EUROPY I WYJAŚNIA NIEMAL CAŁKOWICIE ŻAROWNO OSTATNIAJ DEMARCHE, JAK I PAMIĘTNA INTERWENCJĘ WIELKIEJ BRYTANII W TRAGICZNYCH DLA REPUBLIKI CZESKO-SŁOWACKIEJ DNIACH MAJOWYCH.

Uważny czytelnik gazet nie mógł pominąć opublikowanego przed kilku nastu dniami notatki o wielkich planach brytyjskiej ekspansji na Bałkanach. Plany te zaawansowane zostały tak dalece, że w Londynie powołano do życia specjalną komisję międzyministerialną, która ma badać zagadnienia akcji gospodarczej i finansowej na Bałkanach. Ale ta notatka wymaga uzupełnienia. Oto cały plan brytyjskiej ekspansji na Bałkany, wszystkie główne projekty polityki niemieckiego konkurenta na tym terenie, wszystkie połączone z tą ekspansją zamierzenia polityczne i prawnicze, przynajmniej na długie lata. Czesosłowacji jako współpartnera!

Od kilku lat prowadzone są w brytyjsko-czeskich kołach gospodarczych rozmowy nad idealną synchronizacją działalności brytyjsko-czeskiej na Bałkanach. Działalność ta, mająca na celu przede wszystkim zlikwidowanie ekspansji Rzeszy na rynki bałkańskie, przedstawiałaby się z grubsza następująco: Wielka Brytania szuka na Bałkanach szerokiego potrzebnych jej surowców, artyku-

kułów rolnych, skór, naft, tytoniu, Czechosłowacja na ten sam rynek bałkański może dostarczać wszelkie artykuły swej rozbudowanej produkcji przemysłowej, szpex wojenny, węgiel, a wreszcie artykuły przemysłu włókienniczego, szklanego, bogata produkcja halupnicza Moraw i Sudeców...

Ograniczenia dewizowe nie pozwalają dzisiaj na normalne rozrachunki z okresu lat przedwojennych, toteż rozrachunki te następują ostatecznie nie między państwami bałkańskimi a Anglią i Czechosłowacją, lecz między tymi dwoma ostatnimi państwami. Jak wspomnieliśmy wyżej, rozmowy na ten temat prowadzone są conajmniej od trzech lat. Przechodziły one najpóźniejsze fazy, ale od niewielkiej chwili jednakowo istotne były zarówno dla Wielkiej Brytanii jak i Czechosłowacji. Pierwsza, poza względami gospodarczymi nigdy nie traci z oka drogi do... Indyi, druga — nigdy nie może pogodzić się z przyrądem przemysłowym Rzeszy, zwłaszcza na tych wszystkich rvnkach, gdzie liczman „bracia Słowianie” nie stracił jeszcze całkowicie swej wartości.

Kiedy w maju roku bieżącego Anglia tak bardzo zdecydowanie wystąpiła w obronie Czechosłowacji, nie kierowały nią względy sentymentalne dla demokratycznej republiki środkowej Europy, ani też wyłącznie obawa przed dalszym rozwojem imperium germańskiego.

ROLE GŁÓWNA GRAŁ INTERES I TO INTERES PODWOJNY, BO ŻAROWNO GOSPODARCZY IAK I POLITYCZNY.

W tych, dla republiki pamiętnych dniach, poseł Czechosłowacji w Londynie, dr. Masaryk, syn wielkiego meża stanu Czechi, zapewnił brytyjski Foreign Office, że sprawa Niemców sudeckich zostanie zatłwiona ugodowo, że nie nie naruszę spokoju republiki, że

„BĘDZIE ONA MOGLA „FUNKCJONOWAĆ” SERAWNIE, PRODUKCJA ŚWA, POSPOŁU Z WIELKĄ BRYTANIĄ PODBIJAJĄC RYNKI BAŁKANOW. W ZAMIAN ZA TO ANGLIA, KU ZDUMIENIU CAŁEGO ŚWIATA. BARDZO ENERGETYCZNIE WYPowiedzia-

ŁA SIĘ PO STRONIE CZESKIEJ.

W szybkim tempie dobieka kres drugiego miesiąca, oddzielającego nas od dni majowych. **RACHUNEK CZESKI, MIŁO ZAPOWIEDZI I PRZYRZECZENIE NIE ZOSTAŁ UREGULOWANY,** może dlatego, że Czesi sami nie bardzo chcą go regulować, a może dlatego, że... wschodni „bracia Słowianie” od regulowania tego rachunku odmawiają republiki.

W rezultacie: min. Newton interweniuje u premiera Hołdy. Znowu nie przez sympatie, czy czechosłowickie sentymenty. Sprawa jest bez porównania prosta, a może właśnie przez to skomplikowana. Idzie o wyparcie Niemiec z szerokiego i dogodnego gościnka do Indyi. Nieułatwliwie potrzebna Wielka Brytania bez trudu znalazłaby sobie innego partnera na miejsce Czechosłowacji, ale... prawdopodobnie nie rozporządzałaby na tym wszystkim atutami, jakie w grze o Bałkany może wyłożyć na stół republika Białego Lwa. Ślad troskliwości Anglii o dalsze losy Czechosłowacji,

Aby podtrzymać ceny zboża w okresie późniejszym...

Projekt sensoryjnej ustawy przed zbliżającą się kampanią zbożową

Warszawa, 15. 7. (PAT.) Rząd wniosł do Sejmu uchwalony na posiedzeniu Rady Ministrów projekt ustawy o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych. Projekt ten zmierza do zapewnienia trwałości dopływu środków na prowadzenie racjonalnej polityki cen rolnych zarówno w zakresie artykułów rolniczych, jak i zwierzęcych, a w szczególności do rozszerzenia środków finansowych, jakie rząd przeznacza już na rzecz podtrzymania cen artykułów rolniczych w okresie zbliżającej się nowej kampanii zbożowej.

Jak wiadomo, na rzecz tej akcji rząd uruchomił w szerszym nawet niż poprzednio zakresie szereg środków gospodarczego oddziaływania na ceny.

Wszystkie środki niewątpliwie przyczynią się do podtrzymania cen produktów zbożowych w okresie późniejszym, przy czym ich skutek dodatni będzie tym większy, im większe będzie współdziałanie samych rolników w regulowaniu podaży zboża z nowych o-

miotów.

Rząd pragnie też zabezpieczyć na rzecz prowadzonej akcji dodatkowe środki, które przewiduje projektowana ustawa.

Zródłem tych dodatkowych środków będą projektowane opłaty od maki żytniej, pszennej i jęczmiennej oraz kaszy pszennej i jęczmiennej. Wysokość tej opłaty nie może przekazać 5 zł. od 100 kg. maki i pobierana będzie jedynie wtedy, gdy ceny żyta kształtowały się na poziomie poniżej 20 zł. od kwintala.

Pobór opłaty zawieszony będzie z chwilą, gdy przedstawią cena żyta za okres kolejnych 30 dni notowania, na giełdzie warszawskiej oraz cena notowa w ciągu ostatnich trzech dni przed wyższą będzie 20 zł. za 100 kg.

Wpływy z tytułu projektowanej opłaty przekazywane będą na specjalny rachunek w Instytucji kredytowej oznaczonej przez mini-

stra skarbu i uzupełniane będą dotacjami skarbu państwa.

Decydując się na przedłożenie Izobom ustawodawczym powyższego projektu ustawy, rząd miał na uwadze nie tylko interes krajowego rolnictwa, którego ochrona — choćby ze względu na strukturę ludności, — jest rzeczą konieczną, lecz również ogólny interes gospodarstwa narodowego. — Użył niski poziom cen, jaki mogłoby zastosować się po nowych zbiorach, spowodowałaby same konsekwencje nie tylko dla ujemnego rolnictwa, lecz i dla innych dziedzin życia gospodarczego.

Ślub woj. Grażyńskiego

Warszawa, 15. 7. (Tel. wł. — 1. r.). Wojewoda Śląski dr. Grażyński, poślubił swój wzięty małżeństwem z p. Heleną z Gępnorów Śliwkińską. Ślub odbył się w Warszawie w kościele Zbawiciela.

Za przestępstwa z ustawy o ochronie Republiki...**Przywódcy Polaków w Czechosłowacji będą odpowiadać przed sądem**

Mor. Ostrawa, 15. 7. (PAT) Dowiadujemy się, że na skutek doniesień organów policyjnych, władze sądowe wydzeliły postępowanie karne prezosa Związku Polaków dr. Wolfowi, redaktorowi Waleczce, prezesowi organizacji młodzieżowych Guzniowi i, prezesowi Rady wychowania fizycznego ks. pastora Cymorkowi, czolowemu działaczowi organizacji gospodarczych inż. Hetczy i innym.

Dochodzenia dotychczas mają przemówień wygłoszonych na wiecach prześladowanych w Związku Polaków i w czasie ostatnich manifestacji młodzieżowych.

Wzruszyć wymienieni odpowiadają mają według ostatnich informacji, za przestępstwa z ustawy o ochronie republiki.

Mor. Ostrawa, 15. 7. (PAT) Wczoraj zandarmieria przeprowadziła w związku z agitacją przedwyborczą w Karpętnej dalsze aresztowania wśród pracowników Związku Polaków w pow. Jablonkowskim. Aresztowano: Jana Bielezsa, znanego sportowca polskiego, Jana Matuška instruktora wyczerowania fizycznego i kapitana sportowego klubu polskiego Polonia oraz Franciszka Boehma, czeladnika rzemieślniczo — wszystkich z Bystrzycy.

W Kolaż Zw. Polaków uważa się aresztowania te za chęć zastraszenia ludności polskiej i osłabienia wrażliwości przywrócić porządek, jak miejscowe czynniki czeskie poniosły w wyborach gminnych i przy zapisach szkolowych.

Podkreśla się, że aresztowania dokonywane w mieście po zachłapi i to jedynie wśród Polaków, aczkolwiek bójka

Aresztowanie poety „bezgranicznie wiernego reżimowi”

Berlin, 15. 7. (PAA) W Kolaż studiach niemieckich wywołała duże niezadowolone wiadomość o aresztowaniu poety Wichtera. Jak kazał pogłoski, miał w tej sprawie u kanczera Hitlera interweniować Rosenberg, zwracając uwagę, że w ostatnich czasach Gestapo zaczyna wszehwładnie rządzić — nawet w stosunku do ludzi bezgranicznie wiernych reżimowi. Ten stan powoduje oburzenie w szeregach narodowo — socjalistycznych. Interweniują tu uważa się w Kolaż partijnych jako skierowaną przeciwko Himlerowi.

Głos tych, którzy zrobili kariery na fikcji Czesko-Słowackiej**Słowacy — zdraycy jedności narodowej będą wytepieni przez rząd...**

Bratysława, 15. 7. (PAT) W Luhačovicach na Morawach odbył się zjazd zwolenników Czesko — Słowackiej jedności narodowej, w którym — wzięli udział ministrowie Derer i Franke oraz marszałek senatu Malypeter. Na zjeździe naradzano się nad środkami, które by zapewniły zwycięstwo idei Czesko — Słowackiej jedności narodowej i postanowiono wystąpić z całą bezwzględnością przeciwko słowackiemu ruchowi narodowemu. Niektórzy mówcy domagali się, aby rząd traktował narodowy słowacki jako zdrayców i bezwzględnie ich wytepił. Również i w uchwałonej rezolucji

Zmarł syn Drzymały

Warszawa, 15. 7. (Tel. wł. r.) Donoszą z Poznania, że w Miśnie zmarł w ubiegłym tygodniu 51-letni Jan Drzymała, syn niedawno zmarłego botanika o polskość pod zaborem pruskim.

chowaniem się grupy czeskich działaczy z nauczycielami czeskim na czele. Równocześnie zwracają uwagę, że przed dokonaniem aresztowania kierownika czeskiej szkoły w Karpętnej i znany czeski działacz odbywał częste konferencje z miejscowymi czynnikami policyjnymi i z dowódcą żandarmerii.

Spóśród aresztowanych Bielezsa i Boehma przewieziono do aresztów śledczych w Morawskiej Ostrawie. — Obaj stoją pod zarzutem przestępstw z ustawy o ochronie republiki.

Telegraficzny protest dr. Wolfa wysłany do premiera Hodży

Mor. Ostrawa, 15. 7. (PAT) Dzesięć „Dziennik Polski” został skonfiskowany w 6ciu miejscach. M. in. konfiskacie uległ artykuł skierowany przeciw czehizacji akcji Czeskiej Macierzy szkolnej w polskich gminach Śląska oraz wiadomości o aresztowaniu młodych polskich działaczy w Bystrzycy.

W związku z ostatnimi aresztowaniami wśród młodych pracowników Związku Polaków, przez Związek Polaków poseł dr. Wolf zwrócił się telegraficznie do premiera Hodży, protestując przeciw samowoli miejscowych organów policyjnych i żądając przeprowadzenia ścisłych i obiektywnych dochodzeń.

Z plenarnego posiedzenia Senatu**Wyrównanie krzywd i gwałtów dokonanych przez rząd moskiewski**

Warszawa, 15. 7. (PAT) Wczoraj odbyło się w obecności rządu z p. premerem gen. Sławoj - Składkowskim

na czele posiedzenie plenarne Senatu. Rozpatrywany był rządowy projekt ustawy o wojskowej Akademii wycho-

wania fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie.

Referentka projektu sen. Kulecka podkreśliła, że ustawa ta wyrównuje krzywdy, jaka się dotychczas działa młodzieży, kończącej C. I. W. E., jako kolwiek poziom jej nie jest wcale niższy od poziomu szkół akademickich.

Komisja senacka popłyniła szereg zmian w ustawie.

Ustawę przyjęto.

Sen. Radziwiłł referował ustawę o zatwierdzeniu układu ze Stolicą Apostolską w sprawie ziem, kościołów i kaplic pomnikich, których kościoły katolickie zostały pozbawione przez Rosję.

Bardzo znaczną część tych ziem i budynków jest jeszcze dła w rękach cerkwi prawosławnej i nie stanowi przedmiotu tej ustawy. Rokowania ze Stolicą Apostolską doprowadziły w końcu do układu, który ustaliła stronę prawną do dzisiaj nie dość wyjaśnioną. Tak n. p. osadnicy, między których rozparcelowano część tych ziem, nie mogą jeszcze uzyskać hipotecznego tytułu własności.

Sen. Łucki stwierdził, że projekt tej ustawy dotknął boleśnie całą ludność ukraińską na Chełmszczyźnie i Podlasiu i — oświadczył, że nie może głosować za ustawą.

Sen. Petrzycki zwraca uwagę, że niezrozumiałym jest pogląd sen. Łuckiego i sen. Masłowa, ponieważ głównym celem wyrównania krzywd i gwałtów, dokonanych przez rząd moskiewski w stosunku do Kościoła katolickiego, — Mówca protestuje przeciwko postawieniu przez sen. Łuckiego w jednej płaszczyźnie zamknięcia i piczetowania cerkwi prawosławnych z paleniem tych cerkwi. Co innego jest zamknięcie tych cerkwi, kiedy ludność przeszedła na katolicyzm, a co innego palenie, które jest aktem zbrodniczym. Z przemówienia sen. Łuckiego możnaby wnioskować, jakoby palenie odbywało się z błogosławieństwem administracji. Naród polski jest głęboko religijny i szanuje inne wizerzenia religijne.

Niezrozumiały ból ludności ukraińskiej ze Stolicą Apostolską

Sen. Radziwiłł, odpowiadając przed mówcom, oświadcza m. in.: Sen. Łucki wyraził się, że ustawa o ratyfikacji układu między Stolicą Apostolską a Rządem Polskim przejmując jego całe społeczeństwo ukraińskie straszonym bólem. Jeżeli zestawimy te słowa z treścią ustawy, to wyniknie z tego zestawienia niewspółmierność uczuć i wyrazów. Na mocy tej ustawy Kościół katolicki otrzyma 2,500,000 złotych

na cztery procenty obligacji państwowych, oraz Rząd Polski umożliwił prawo ustalenie faktu, istniejącego od lat 18, że Kościół katolicki jest we władaniu 9,000 ha. Ustalenie tego faktu wykazuje rażącą niewspółmierność ze słowami o straszonym bólu, jakiego rzekomo ma odczuwać społeczeństwo ukraińskie z powodu tej ustawy.

W głosowaniu Senat ustawę przyjął.

Słowackie muzeum i biblioteka narodowa

zwrócono się do rządu, aby nie toletował akcji autonomistów słowackich, gdyż zagrożoną on jedność państwa i narodu Czesko — Słowackiego.

W Kolaż słowackich to nową wystąpienie centralistów przyjęło ze spokojem i z lekceważeniem. „Slovak” wskazuje na to, że zjazd w Luhačovicach, to nowa rozważała próba przedstawienia się zwycięzcy słowackiemu ruchowi autonomistycznemu ze strony ludzi, którzy swoje kariery i

sukcesy materialne budowali na fikcji Czesko — Słowackiej jedności narodowej i zniszczeniu narodu słowackiego. Równocześnie z ich wzywaniem głoskami na nacjonalistów słowackich śmiało stwierdził znaczne natężenie akcji antysłowackiej ze strony prasy czeskiej, która podjudza przeciwko stronie niwu k. Hilinki, domagając się zastanowienia tak najdalej idących represji.

Słowackie muzeum i biblioteka narodowa

Bratysława, 15. 7. (PAT) W Turcu. Św. Marcinie dokonano uroczystego otwarcia gmachu Słowackiego Muzeum Narodowego oraz polozenia kamienia węgielnego pod nowy gmach Słowackiej Biblioteki Narodowej. Uczestniczyli tu, w których wielu udział wzięli wybitnych przedstawicieli

społeczeństwa słowackiego, były wielkie manifestacje słowackiego ducha narodowego. Mówcy podkreślali niezłomną wolę Słowaków do własnego życia narodowego, wskazując na wielkie sukcesy, jakie w ostatnich czasach osiągnął słowacki ruch narodowy.

JAK BĘDĄ SIĘ RZĄDZIŁY MIASTA?

W czasie zimowej zwaźczajnej sesji sejmowej, gdy specjalna komisja do spraw samorządu miejskiego obradowała nad rządowym projektem ustawy o wyborze radnych miejskich, ustalone zostały dwie ogólne zasady. Po pierwsze: by w przyszłej ustawie mieściły się dołącznie przepisy, jak się ma odbywać procedura wyborcza tak, by zbędne były osobne regulaminy wyborcze. Po wtóre: by rady miejskie pochodziły w całości z powszechnych i równych wyborów. Były bowiem rozmaite co do tego projekty i wnioski. Węć np. by 40% radnych wybierały osobne kółce gospodarce lub zawodowe, lub by wybierały tylko 80% radnych, reszta zaś, t. j. 20% sami radni sobie dokonywali, lub wreszcie by część radnych — jak to ma miejsce w Gdnie — była mianowana przez władze administracyjne.

Uchwalona właśnie nowa ustawa samorządowa o wyborze rad miejskich poszła w ślad za ustalonymi już w ziemie zasadami: dokładnie określiła samą procedurę wyborczą i ustaliła, że całość rad miejskich wchodziła się z powszechnych i równych wyborów.

Równocześnie z przyjęciem tych głównych zasad choziło w obecnie uchwalonej ordnacyi wyborczej w miastach o rozstrzygnięciu zasadniczego sporu, który w swej mowie, wygłoszonej w Sejmie, wiceminister Korsak ujął w sposób następujący: „Czy zarząd miasta ma być sprawowany przez mandatariuszów doszczętnych gólnych urzupowań i partii, czy też ma być sprawowany przez mandatariuszów ogólu ludności”. W praktyce: czy wyborcy mają być wzywani do „list wyborczych” i mieć tylko swobodę wybierania między tym czy innym „numerem” listy — czy też mogą mieć także i swobodę doboru ludzi, których pragnęliby widzieć na stanowiskach swoich reprezentantów i administratorów dobra społecznego. Spór ten został rozstrzygnięty przez system „list wolnych”. Wyborca będzie mógł głosić nie tylko na numer listy, ale również i dokonywać wyboru między ludźmi, sięgając do kandydatów z różnych list.

Jest to bardzo ważne rozstrzygnięcie — to, które właśnie umożliwiła zrealizowanie w przyszłym naszym samorządzie miejskim służnej angielskiej maksymy: the right man on the right place... właściwy człowiek na właściwym miejscu.

Bo przecież zarząd miasta — to nie placówka rozrywek polityczno-partyjnych, ale przede wszystkim teren, na którym dokonuje się należąca, racjonalna i oszczędna gospodarka dobrem publicznym. A, jak to doskonale sprzewodził wiceminister Korsak, „w każdej gospodarce musi być gospodarz, w gospodarce publicznej musi być jasno sformułowana odpowiedzialność, ktoś musi nią kierować i ktoś musi za nią ponosić odpowiedzialność”.

O tych właśnie przyszłych gospodarzach chozi i o to, które przymwie za gospodarkę odpowiedzialność. Bo życie niewiele bezwzględnie te różni ce, jakie się objawiają w okresie wyborczym. W tym okresie, podczas kampanii przedwyborczej, iaskrawo uwidniamy się rozmaite różnice, aże i demagogia uwypukla je z całą ostrością. Natomiast tuż po wyborach — zatrzącają się. Na czolo wysuwają się wyłącznie zażądania, związane z podniesieniem miasta pod względem gospodarczym, kulturalnym, sanitarnym itd. Nieistotne staje się „zabarwienie” polityczne, istotne natomiast, czy miasto otrzyma ma sięć dróg o ulepszonych nawierzchniach; czy powstana w nim zakłady wodociągowe i kanalizacyjne, czy zwiększy się ilość szkół i instytucji oświaty poszkołnej, czy potworzą się w nim instytucje opieki społecznej, schroniska dla starców lub dzieci, szpitale, żłobki itd., czy zbudowana zostanie rzeźnia, hale targowe itd.

To — i tylko to — jest celem i za-

daniem samorządu miejskiego, który w Polsce ma przecież tyle zalet: bogactwo do odrobienia, tyle do zdziałania! Bo wiemy przecież: rozbudowa naszych miast i miasteczek ugrzęzła w prymitywizmie w okresie niewoli — z niezliczonymi wyjątkami miast naszych na zachodnich kresach — przedstawia się rozpacze. To jest walnym zadaniem samorządów, zwłaszcza w momencie, gdy ruszylimy w kierunku uprzedmiotowienia, a w miastach zmieścić musimy coraz liczniejszy element napływowy ze wsi.

Miasto stanowi o nas centrum kultury, której promieniowaniem na najbliższą okolicę jest jednym z wielkich zadań miasta. Bez tego wypromieniowania cywilizacyjnego z miasta na wieś — nie sposób podnieść kultury polskiej na wyższy poziom. I dlatego też na polskie mieszczaństwo spadają tak wielkie i odpowiedzialne zadania. Zawsze, że przeciętnie w óbrębie samych miast, a zwłaszcza naszych miasteczek, mieści się ogrom pracy, mieści się prze-

de wszystkim trudny problem ich Oboczu. Na ostatnim zebrańi Polskiego Zjednoczenia Narodowego w Warszawie trafnie określili te zadania, które czekają nasze mieszczaństwo, prezes stołecznej rady OKO, senator Stefan Dąbowski, jako: „pozytywne nacjonalizm”. Węć ten, który nie szermuje słowami dźwięcznymi, ale pozytywnie stwarza realne osiągnięcia, jest szczytlem polskiego stanu posiadania, wiecia w czyn wszystko, co przychylnie nie się do pogłębienia polskości na terenie komunalnym.

By to jednak mogło nastąpić, muszą się najbliżej wybory samorządowe odbywać pod znakiem doboru takich ludzi, którzyby dawali też koimie, że podejmą wysiłek nadadzą się rozbudowa naszych miast, ich uprzedmiotowienie, stworzenie w nich najliczniejszych ośrodków kultury polskiej, by promieniować stąd mogła na całą okolicę. Nasz nowy urząd samorządu miejskiego umożliwi taką pracę. Wszystko zależy będzie od — doboru ludzi. B. S.

IDEE I CELE POKOLENIA

Prasowa Agencja Młodych, wydawnictwo Służby Młodych o. Z. N., rozszalała poniższy artykuł p. Zdzisława Stałha.

Historyczny rozwój życia narodoowego stawia następującym po sobie pokoleniom coraz nowe cele i zadania. Każde pokolenie spełnia wtedy dobrze swój obowiązek i przysłuży się dobrze ojczyźnie, kiedy potrafi dobrać rozpoznać to główne zadanie, które przypada na okres jego życia i dojrzałej twórczości, a następnie, gdy potrafi skupić swój wysiłek i skoncentrować wół na wykonaniu tego zadania.

Bywają okresy historyczne i bywają zadania do spełnienia mniej, lub więcej efektywne i mniej, lub bardziej rozbudzające wyobraźnię młodzieży. Zasady moralne jednak i poczucie obowiązku nie pozwala na targowanie się z historią, rzeczywistością i przeczaczeniami narodu o rodzajach celów, których osiągnięcie przypada każdemu z pokoleń do spełnienia. Był czas, kiedy najważniejszym zadaniem było dla Polski zniezcienienie obcych ogólnizacji państwowych na naszych ziemiach i odzyskanie niepodległości. Był okres wielkiej wojny i następnie wojny o granice państwa, był okres tworzenia ustroju konstytucyjnego, czyli kładzenia fundamentów organizacji państwa. I może przyjąć kiedyś okreć, gdy najważniejszym zadaniem stanie się znowu ekspansja państwa na zewnątrz, szukanie dalekich, odległych dróg dla twórczości narodowej w starciu i konflikcie z dynamiką i dążeniami obcymi.

Na dzisiejsze pokolenie jednakie, któremu przyszło żyć i działać po epoce Józefa Piłsudskiego — czyli po okresie odbudowania państwa i stworzenia jego fundamentów w postaci prawa konstytucyjnego i siły zbrojnej — spadało zadanie innego rodzaju. Jest ono może mniej efektowne i ponette, ale nie mniej jest ono zadaniem najważniejszym, od którego spełnienia zależy utrwalenie państwa i możliwość jego dalszego wzrostu i dalszej ekspansji mocarstwowej w przyszłym okresie historycznym. Tym zadaniem, które stoi przed nami jest na stworzonych w epoce Józefa Piłsudskiego fundamentach prawa i siły, budować i wzmocniać WENWETRZNA POTĘGĘ naszego państwa.

Każdy, kto ma oczy otwarte na rzeczywistość polską i otaczających nas narodów, rozumie bowiem dobrze, że wewnętrzny stan naszego państwa pod względem zarówno gospodarczym, jak i społecznym i narodowościowym NIE MOŻE NAS JESZCZE ZADAWAŁAC, że jesteśmy zacofani w wielu dziedzinach w stosunku do innych narodów i że daleko nam jeszcze do wyzyskania wszystkich możliwości, które tkwią wewnątrz naszych granic i w możliwościach przyrodzonych naszego obszaru narodowego. Pod względem gospodarczym wczemy się jeszcze w ogone rozwoju europejskiego, pod względem społecznym posiadamy nierozwiązane ogromne problemy przeludnienia wsi i niedorozwoju wsi, wreszcie pod względem jednoci wewnętrznej państwa.

wa daleko nam bardzo do ideału moralnych fundamentów narodowych na wszystkich ziemiach naszego terytorium narodowego.

Jest rzeczą jasną, że położeni między Niemcami a Rosją musimy przede wszystkim wzmocnić się wewnętrznie: uczynić z naszego państwa organizm zwarty, spójny i odporny, musimy wzrosć liczebnie, podnieść się gospodarczo i pogłębić naszą jednoci narodową. Musimy podnieść poziom naszego życia cywilizacyjnego na wyższy szczebel, godny wielkiego narodu i do przodu po spełnieniu tych zadań wewnętrznych, stworzmy sobie podstawy oraz uzyskamy realną możliwość osiągnięcia dalszych i nowych celów.

Ten program wewnętrznego wzmocnienia, zagospodarowania, zjednoczenia i podniesienia na wyższy poziom życia polskiego, czyli PRAWDEJ HISTORYCZNA naszych celów dzisiejszych, sformułowała deklaracja ideałowoluptyczna Oboczu Zjednoczenia Narodowego.

Jest to program, którego realizacja wymaga dostosowania do jego natury cech moralnych. Wymaga ducha wytrwałości i twórczej konstruktywnej pasji; wymaga zdolności odpowiedzialności i dyscypliny, wymaga wreszcie nie utopijnych marzeń, lecz skupionych i twardych realizacji.

W tym duchu, dla takich celów wóychować musi swoje szeregi Służba Młodych.

ZDZISŁAW STAŁH

Ukraińcy pójda ławą do wyborów samorządowych

Lwów, 15. 7. (P.A.A.) W związku z uchwaleniem nowych ordnacyi wyborczych samorządowych, koła ukraińskie polityczne rozwijają już obecnie żywą działalność polityczną, włączając, że pójda oni ławą do wyborów samorządowych. Kola Frontu Jedności Narodowej rzucają apel, że wybory samorządowe będą dla Ukra-

inów próbą sił oraz sprawdzianem, o ile postąpiła naprzód konsolidacja i koncentracja ukraińskich szeregów na cywilizacyjnych. Nie może być mowy o rozbiciu i rozproszeniu w obliczu akcji, która ma zabezpieczyć należyty wpływ na tak ważne dla ukraińskiego narodu życie samorządowe.

Czy nowy rozłam w Stronnictwie Narodowym

Ag. „Echo” podaje: Informują nas iż czynione są obecnie przygotowania do prowadzone rozmowy okolo powołania do życia nowego organizacji narodoworadykalnej. Według krążących wieści weszli by do niej przede wszystkim ci młodzi Stronnictwa Narodowego, którym nie odpowiada polityka i kierownictwo tej partii, a którzy żyją w niezgodzie z Falanga i jej oclaniami.

Ze strony polskiej — dobra wola

Polsko-litewskie rokowania handlowe

Otwarcie konferencji handl. w Warszawie

Warszawa, 14. 7. (PAT) Wczoraj o godz. 11.30 w sali konferencyjnej MSZagr. odbyło się inauguracyjne posiedzenie delegacji polskiej i litewskiej. Posiedzenie otworzył p. minister J. Szembek, wygłaszając stosowne przemówienie.

Ekscelencjo, Panowie!

Ze szczera i głęboką radością witam Pańców w imieniu Rządu polskiego w Warszawie. Czuję się szczęśliwym, mogąc Pańców powitać tutaj w chwili gwałtowniejszej, aby rozpatrzyć poposła z nami możliwości gospodarcze pomiędzy naszymi dwoma krajami i rozwiązać trudności, które mogłyby jeszcze powstać przed nami w tych dziedzinach.

Podjęmycie Panowie to zadanie w warunkach szczególnie trudnych, gdyż kryzys gospodarczy, który ciąży dzisiaj nad światem, nie został jeszcze ostatecznie przezwyciężony, i zasady, którymi kieruje się życie gospodarcze narodów, uciążliwie są od praw nieprzekładowych i ciągle jeszcze nie pewnych.

Niemniej jednak praca, której Pańców macie dokonać tutaj, posiada podstawowe znaczenie. Wszyscy Pańców zebrani dookoła tego stołu otwieracie wrota dla przyszłości.

Ozwiemy szczerym przagnieniem do konania dzieła pozytywnego i koniecznego znajdziecie, Panowie delegaci litewscy, ze strony delegacji polskiej

całkowicie zrozumienie i całą niezbędną dobrą wolę.

W odpowiedzi poseł litewski, minister Skirpa, wygłosił następujące przemówienie:

Przyłączam się całkowicie do wyrazonych przez Pana, Panie Ministrze, życzeń powodzenia rokowań.

Realizacja postulatów bezpieczeństwa pracy

Otwarcie instytutu

ortomechaniki ruchów i chirurgii pracy zawodowej

Warszawa, 14. 7. (PAT) Zakończono zostały prace nad organizacją wspólnego instytutu ortomechaniki ruchów i chirurgii pracy zawodowej przy II-jej klinice chirurgicznej Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego.

Zadaniem instytutu jest pogłębianie wiedzy o mechanice ruchów przy pracy w celu:

1) podniesienia stanu zdrowotnego pracujących, 2) zmniejszenia wypadkowości przy pracy, 3) zmniejszenia obciążenia instytucji ubezpieczeniowych z tytułu wypadkowości i chorób zawodowych chirurgicznych. Kierownictwo instytutu pozostaje w rękach prof. dr Adolfa Wojciechowskiego, kierownika II-jej kliniki chirurgicznej U. J. P., który prace to prowadzić będzie przy udziale dr Kaliny Leona i dr Ruzycznera Adama, jako zastępców.

Zakład ten jest pierwszą tego rodzaju placówką naukową w Polsce i

Przywieszenie praw studentom zawieszonym za blokade Uniwersytetu Warszawskiego

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł. — l. r.) W nowym roku akademickim przywrócić ma być w prawach kilku nastu studentów, zawieszonych przed dwoma laty przez komisję międzyuczelnianą w sprawach uniwersyteckich za udział w blokadzie Uniwersytetu Warszawskiego.

konferencji rozpoczynają się w dniu dzisiejszym.

Dei jesteśmy w obliczu otwarcia rokowań handlowych. Zbliżyliśmy się zatem do dzieła, który nie będzie zbyt łatwym ze względu na brak doświadczenia w dziedzinie handlu pomiędzy naszymi państwami i ze względu na ogólne trudności handlu w czasach obecnych. Z drugiej strony zaagendowanie handlu jest raczej doniosłe, ponieważ dotyczy rzeczywistych interesów naszych obu krajów.

Życzę przezwyciężenia wszystkich tych trudności przez

owocną współpracę, nacechowaną wzajemnym zrozumieniem i rozwiązaniem całego zagadnienia ku całkowitemu zadowoleniu i zblizeniu naszych krajów w dziedzinie gospodarczej.

Po dokonaniu otwarcia, delegacja polska, pod przewodnictwem radcy ekonomicznego p. Jana Wszelaskiego i litewska pod przewodnictwem dyrektora Norkaitisa przystąpiły do rozważenia projektowanego modus vivendi gospodarczego między Polską a Litwą.

Polesie przykładem dla innych województw

Stan sanitarny komunikacji autobusowej

Brześć n. Bugiem, 14. 7. (Tel. wł.) Jak wykazała przeprowadzona kontrola, stan aptekek sanitarnych, znajdujących się na autobusach publicznych, pozostawia dużo do życzenia.

W aptekach tych wszystko się znajduje, z wyjątkiem tego, co istotnie jest potrzebne.

Urząd wojewódzki polski wydał zarządzenie, aby P.E.K. przeszkolił wszystkich szoferów i konduktorów komunikacji autobusowej w kierunku utrzymania w porządku aptekek i umiejętności udzielenia pierwszej pomocy w razie potrzeby. Dotychczas

wy stan uważa należy za jedną z przeszkód rozwoju komunikacji autobusowej na Polesiu.

Hiszpańskie rudy w Niemczech

Jaki ekwiwalent otrzymują Niemcy za pomoc Hiszpanii?

Rotterdam, 14. 7. (Kabel) Jeszcze przed wojną światową Niemcy posiadali ożywione stosunki handlowe z Hiszpanią. Po wojnie handel nie

Nie było rozmów między ONR a Ruchem nar.-państwowym

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł. — l. r.) Dowiadujemy się, że podana przez Polska Agencja Agrarna wiadomość, jakoby między przywódcami ruchu narodowo - państwowego, a jednym z członków ONR, toczyły się rozmowy w formie nieobowiązujących, jest z gruntu nieprawdziwa, żadnych bowiem rozmów obowiązujących ani nieobowiązujących pomiędzy żadnym z oddziałów ONR, a przywódcami ruchu narodowo - państwowego nie było i nie ma.

Ukraiński dziennik w Warszawie

Jak się dowiaduje Ag. „Echo”, w najbliższym czasie lwowski udawaj bredną wydawał w Warszawie czytelników gazetę ukraińską po polsku. Gdzieś tam na cel systematycznie informowanie społeczeństwa polskiego o życiu mniejszości ukraińskiej. „Dilo” lwowski już dawno zamieszczano artykuły o potrzebie takiego dziennika polsko-ukraińskiego.

Złóż grosz na F. O. N.

miecki torowca sobie zaczął drogi na rynku światowe właśnie od Hiszpanii, która zajmowała zawsze względem Niemiec zwycięską postawę. W okresie poprzedzającym wybuch rewolucji hiszpańskiej Niemcy potrafili doskonale się usadowić w niektórych prowincjach, a np. na Wyspach Kanaryjskich organizacją głośnej Woerman Line nawet zagrażyli starym Kolumbom.

Handlowe kompanie niemieckie, jawnie, a początkowo półjawnie, stały się największymi odbiorcami hiszpańskiego pirytu, hiszpańskiej ropy, węgla i innych mineralnych produktów. Ekspedycja surowców hiszpańskich odbywa się drogą morską na port holenderski Rotterdam, a stamtąd już drogą rzeczną surowce wędrują do fabryk niemieckich. Po wybuchu wojny domowej w Hiszpanii na życzenie ZRRR ekspedycja ta do Niemiec zupełnie została w Hiszpanii zahamowana. Dopiero na początku 1937 r. zaczęły pracować kopalnie w Riff w sąsiedztwie Mellilli, i znów rudy płynęły via Rotterdam do Niemiec, jak ruda Rio Tinto.

W 1935 r. z ogólnej liczby 6,500,000 ton rudy różnych metali, przeznaczonych dla Niemiec i znajdujących się w Rotterdamie — 1,400,000 pochodziło do Hiszpanii.

Rzecz jasna, że ten handel między gen. Franco a III Rzeszą nie mógł pozostać w Anglii, zwłaszcza po zajęciu miasta i okręgu Bilbao. Niemcy staro nikomu w niczym nie pomogą, a zapłatę w postaci rudy wykorzystają.

Anglia da nam kolonie w zamian za koronę królewską? Humorystyczne pomysły niektórych sfer

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł. — l. r.) W związku z zapowiedzianym przyjazdem księcia Kentu do Polski, w niektórych kołach arystokratycznych powstał projekt urządzenia zjazdu arystokracji polskiej w Łańcut, przy czym lansuje się nie sprawdzona pogłoska, że na zjeździe tym niektórzy arystokraci chcą prowadzić rozmowy w sprawie obświadczenia tronu polskiego, w zamian za co Polska miałaby otrzymać od Anglii kolonie. Wiadomość tę notujemy z obowiązku dziennikarskiego.

Uczniowie polskiej marynarki na słonecznych wybrzeżach Jugostawii

Białogrod, 14. 7. (PAT) Szkolny żagielnic polskiej marynarki wojennej „Iskra” odpłynął z Dubrownika,

udając się na wyspę Korfu.

Polacy byli przedmiotem licznych bardzo serdecznych przyjęć. M. in. w historycznych murach pałacu Szponz podejmowały ich szerokie kółła towarzyskie. Dubrownika i prezydent miasta. W swojej posiadłości na Lapidzie urządził bardzo malowniczy Garden Party p. komander Dłuski. Załoga „Iskry” zostawiła po sobie w Dubrowniku i okolicy bardzo miłe wspomnienie.

„Iskra” udała się obecnie na Korfu, gdzie zostanie zakwaterowana na przeciąg dwóch tygodni dla odbycia ćwiczeń.

Brud, robactwo i katastrofy

Rozpaczliwe położenie robotników sowieckich

Leninград, 14. 7. (Kabel). Z „Leninградzkiej Prawdy” dowiadujemy się, jak bardzo prymitywne urządzenie są baraki dla robotników fabryki Iloorskiej; w barakach tych brak świeżak, a nawet kubków do picia wody tak, że robotnicy piją wodę ze wspólnej żardzewiałego wiadra. Wszędzie panuje nieopisany brud i rozpacza; baraki są tygodniami nie sprzątane.

W ciągu ostatnich miesięcy znacznie wzrosła się ilość katastrof i nieszczęśliwych wypadków w sowieckich kopalniach Zarebka Donieckiego. Według „Industrii”, w jednym z trustów węglowych „Nieswietajantraci” w pierwszych dwudziestu dniach czerwca wydarzyło się 60 katastrof. Wszystkie one przypadają na 4 kopalnie. W innym znowu trust „Krasnodonogul” w ciągu pierwszych 27 katastrof. Częste są zwłaszcza zaważenia skłapienia wskutek wadliwego podstopelania. Dzienniki wspomniany stwierdza, że na wielu

odcinkach w kopalniach donieckich nie ma elementarnego porządku.”

Leninград, 14. 7. (AIE) Ostatnio na terenie fabryki leninградzkiej powstają się strajki i meetingi protestacyjne przeciwko samozwaśnej leninградzkiej „Lensoviet”, który zarządza, jak wiadomo, jednolitościami leninградzkiej fabryk. W jednolitościach tych robotnicy podobno otrzymują pozytywnie niezmienne do jeżenia. Protest robotników leninградzkiej przybrał tak wielkie rozmiary, że „Lensoviet” był zmuszony przeprowadzenie surowej kontroli we wszystkich jednolitościach oraz bezwzględnie poprawę racji żywnościowych.

„Naród i Państwo” dziennikiem?

Warszawa, 14. 7. (Kabel) W Warszawie rozchodzi się pogłoski, jakoby w okresie jesiennym czasopiśmo „Naród i Państwo” miało przejść na wydawnictwo codzienne. Pogłoski te łączą się z zabranem, jakie po zakończeniu sesji miało mieć miejsce u senatora Małskiego.

„Polska, wielkie mocarstwo nad morzem bałtyckim“...

Polityka zagraniczna Łotwy zbiega się z polityką Polski

Niezwykłe serdeczne przyjęcie min. Becka w Rydze — Wyraży szacunek i przyjaźni dla Polski — Zacieśnienie sąsiedzkich stosunków

Ryga, 14. 7. (PAT) Na obiedzie, wydanym wczoraj na cześć min. Becka, minister lotewski Munters wygłosił następujące przemówienie:

Jestem bardzo szczęśliwy, mogąc powitać Waszą Ekscelencję w imieniu Rządu lotewskiego i wyrazić całą radość i zadowolenie, które Rząd ten odczuwa, podejmując Pana jako gościa Łotwy. Cztery lata dzielą nas od Pańskiej pierwszej wizyty, która odbyła się kilka miesięcy po historycznych zmianach w losach naszego społeczeństwa.

Wychodząc z założenia uświęconego ideału wojny o niepodległość, wolny naród — niepodległe państwo, nasza polityka zagraniczna zawsze opierała się na trzech podstawowych zasadach: pokój, współpraca międzynarodowa i organiczne przystosowanie się do regionalnej konstelacji politycznej. Działanie oparte na powyższych zasadach ma na celu przede wszystkim zmocnienie naszych sił wlaśnych, oraz utrzymanie naszej swobody decyzji. Dalej dążałam do POZYSKANIE WSPÓLNYCH DROG Z KRAJAMI, POSIADAJĄCYMI W DZIEDZINIE POLITYKI ZAGRANICZNEJ TE SAME KONSEPCJE CO MY.

wrestwie, działanie to kategorycznie unika wszelkiego, co mogłoby nas wciągnąć w konflikt, nie dotycząc bezpośrednio naszych interesów życiowych.

Postępowanie, oparte na tych zasadach ZBIEGA SIĘ NA KAŻDYM KROKU W PRZESZŁOŚCI, OBECNIE I W PRZYSZŁOŚCI. POLITYKA ZAGRANICZNA POLSKI.

POLSKA, WIELKIE MOCARSTWO NAD MORZEM BAŁTYCKIM, obrońca pozostająca dla suwerennej osobistości państw, promotor niez...

wisłości polityki zagranicznej, przeciwnik bloków wszelkiego rodzaju, zawsze napatka w naszym kraju zdanie wysokiego szacunku i serdecznej przyjaźni, której nie zdolają zakłócić sły wywołujące się spod naszego wpływu.

W osobie Waszej Ekscelencji po-

Unikamy uzależnienia polityki od fluktuacji międzynarodowej (Przemówienie ministra Becka)

„Dziękuję Panu, Panie Ministrze, za ten dowód przyjaźni dla mego kraju, któremu Pan zechciał dać wyraz w swoim świętym przemówieniu. Przyjaźń, łącząca nasze dwa narody, jest, jak sądzę, tym bardziej cenna, iż wzorzy ona trwałe więzy pomiędzy dwoma sąsiadującymi krajami. Wzmacniając naszymi twórczymi wysiłkami stabilizację polityczną w obszarze naszych życiowych zainteresowań UNIKAMY UZALEŻNIENIA NA-

zdawiam szlachetny naród polski, wypróbowanego przyjaciela Łotwy, składam hołd niezmiślnemu wspomnieniu wspólnych toczonych przez nasze armie walk, które są na zawsze ZWIĄZANE Z IMIENIEM WIELKIEGO MARSZAŁKA JOZEFĄ PIŁSUDSKIEGO.

SZYCH POLITYK NARODOWYCH OD FLUKTUACJI SYSTEMU WSPÓLPRACY MIĘDZYNARODOWEJ.

Panie Ministrze! Jestem szczególnie mile poruszony tymi Paną słowami, które dowodzą głębokiego zrozumienia naszej polityki zagranicznej, naszego przywiązania do zasad niezawisłości państw, naszych państw, naszych wysiłków, zmierzających do utrzymania równowagi oraz umiark...

Dookoła wizyty min. Becka Głosy prasy lotewskiej

Ryga, 14. 7. (PAT) Wczorajsza sprawa poranna w serdecznych słowach wita kierownika polskiej polityki zagranicznej.

„Dziennik „Rīts” pisze: „Z całego serca witamy dzisiaj ministra Becka, gdyż naszym gorącym życzeniem jest przyjaźnie współżycie z Polską.”

„Dziennik „Sieto-dinia” w obszernym artykule, ilustrowanym wielką fotografią min. Becka, pisze że za przypomina zasadnicze tezy polskiej polityki zagranicznej oraz jej zainteres...

sowanie państwami bałtyckimi. Polska nigdy nie dążyła do hegemonii na Bałtyku — pisze dziennik — gdyż nie leży to w jej interesach. Chcąc ona tylko ściśle współpracować z państwami bałtyckimi dla dobra pokoju.

Ryga, 14. 7. (PAT) Popołudniowa prasa przepchnięta jest opisami wizyty, a w strzęgu artykułów jeszcze raz podkreśla więzy przyjaźni i zrozumienia istniejące między obu krajami. „Dziś 7 dni” twierdzi z naszkicem, że nie ma różnicowości poglądów pomiędzy Polską a Łotwą, a serdeczność przyjęcia, z jaką spotkał się minister Beck na ziemi lotewskiej, najlepiej dowodzi jakiej przyjaźni uczucia łączą oba narody.

Inne pisma, jak popołudniowe wydania „Siewodnia” i „Rigasche Rundschau”, również witają min. Becka jak najserdeczniej i zgodnie podkreślają czerwość współpracy polsko-lotewskiej.

Ryga, 14. 7. (PAT) Stolica Łotwy żyje dziś pod znakiem wizyty min. Becka. Na całym szeregu gmachów państwowych powiewają flagi polskie, m. in. na gmachu ministerstwa spraw zagranicznych na prywatnym pałacyku min. Muntersa i t. d.

Serdeczność przyjęcia kierownika polskiej polityki zagranicznej wykracza poza ramy zwykłego protokołu.

W godzinach popołudniowych min. Beck złożył wizytę generałowi Balodisowi i ministrowi Muntersowi.

O godz. 18:05 min. Beck w towarzysztwie posła Kłopotowskiego, udał się na ministerstwo w celu wyrażenia odczynu żołnierzom lotewskim.

O godz. 19:05 min. Munters wydał w prywatnym swym pałacyku obiad na cześć min. Becka. Po obiedzie odbył się rauc, który zgromadził najwybitniejszych przedstawicieli życia politycznego kraju.

przez nas wszelkiej polityki bloków. Łotwa, świadoma swego życia narodo-owego, wierna ideałowi całkowitej niezawisłości swej polityki, spokła nas zawsze kręcących ku temu samemu celowi.

POLACY I ŁOTYSZE WALCZYLI WSPÓLNIE

i za tym braterstwem broni musiało być logiczne zbliżenie w dziedzinie na pozór mniej pełnej chwały, lecz nie mniej doniosłej, mianowicie w dziedzinie pokojowej współpracy.

Wyciągając wnioski z szczęśliwych doświadczeń, które przyniosła nam przeszłość, i biorąc pod uwagę dzisiejszy istotny stan rzeczy, pozwalam sobie wyrazić nadzieję, że w przyszłości rozwój stosunków pomiędzy naszymi krajami będzie się stale pozytywnie przyczyniał zarówno do wzmożenia położenia każdego z naszych dwóch państw, jak i naszej wspólnej przyjaźni. Jak i do ZACIEPNIENIA PRZYJAZNYCH STOSUNKÓW SĄSIEDZKICH POMIĘDZY DWÓJ PAŃSTWAMI, POŁOŻONYMI NA WYBRZEŻACH MORZA BAŁTYCKIEGO.

NOWY HOTEL EUROPEJSKI we Lwowie, plac Marlacki 4 (w centrum miasta) NOWOCZESNY KOMFORT. — POKOJE Z ŁAZIENKAMI — BIEZCIEPŁA I ZIMNA WODA. — CENTRALNE OGRZEWANIE. — WINDA TELEFONY POKOJOWE. — OBSERWERY HALL — CENY UMIARKOWANE UWAGA! Nowy numer telefonu 104-90

Które banki nie mają uprawnień dewizowych?

Ag. „Echo” donosi: Od dnia 1 lipca br. Ministerstwo Skarbu pozbawiło uprawnień dewizowych 6 banków w Polsce. Pozbawionymi tych uprawnień instytucjami finansowymi są: Bank Komercałny S. A. w Krakowie, oddział Dresdner Bank w Katowicach, Bank Pozańskiego Ziemięstwo Kredytowe w Poznaniu, Bank Kwilecki, Polotki i Ska S. A. w Poznaniu, Ziemiński Bank Hipotecy S. A. we Lwowie oraz Komunalna Kasa Oszczędności miasta Lwowa we Lwowie. Czterem ostatnim bankom nadano uprawnienia agentu dewizowych.

Okólnik w sprawie cen żyta

Warszawa, 14. 7. (Tel. wł. — 1. r.) Ministerstwo Skarbu wydało w sprawie przeciętnych cen żyta, psianych producentom rolnym w roku ubiegłym. Okólnik ten zawiera przeciętne ceny żyta zarówno w roku kalendarzowym 1937, jak i w roku gospodarczym 1936/37. Ceny te posłużą do ustalenia ogólnych norm dochodowości gruntów za rok podatkowy 1936.

Bogate plony archeologiczne Doniesie prace wykopaliskowe w Grodnie

Grodno, 14. 7. (PAT) Zapoczątkowane w ubiegłym roku prace wykopaliskowe na starym zamku w Grodnie zostały w tym roku wznowione pod kierownictwem dr. Zdzisława Durcewskiego. Prace trwały śbennie nad odsłanianiem szczytów grodzianego grodu litewskiego z 13 — 14 wieku. Dotąd odkryto 15 budynków, które były rozmieszczone rzędami wzdłuż dróg, zbudowanych z desek, uloczonych na legarach. Wszystkie odkryte dotąd budynki stawiane były na wapieniu i wzniesione były z drewna sosnowego. Budynki mają formę kwadratów, w których boki 4x4 m. Były to budynki wyłącznie gospodarcze, różne chlewy, stajnie, 4 zw. świńniki, jak na to wskazywało znajdowane w ich obrębie ziarna zboża i warstwy mietczy.

Przy odsłanianiu poszczególnych partii drewna znaleziono cały szereg najrozmaitszych zabytków ruchomych z żelaza, brązu, kamienia, drzewa, kości, rogu, szkła i bursztynu. Wśród metaliowych zabytków zwraca uwagę brązowy krzyż żyty grecki o formie religijniarwka, pochodzący prawdopodobnie jako zdobycz wojenna z krajów chrześcijańskich. Wśród zabytków żelaznych są siekiery, noże, ostrogi, groty do kusz, wędki, ościenie. Zabytki szklane reprezentują wyłącznie kołorowe paciorki i ulamki bransolet.

Dotąd znane były tylko dwa budynki murowane z XI wieku, a mianowicie świątynia i teren karczmy. Obecnie natrafiono na ślad trzeciego z kolei budynku z tego czasu.

W przystrojeniu się wystawa, mająca zobrazować dotychczasowe wyniki prac, przeprowadzonych na grodziskim starym rynku. Otwarcie jej nastąpi najprawdopodobniej w październiku w salach Państwowego Muzeum na starym rynku.

100 samochodów splonęło

Helsinki, 14. 7. (PAT) Wczorajszej nocy portu strawił się 100 samochodów magazynów celnych, w których znajdowało się około 100 samochodów. Ogień został podłożony przez dwóch pijanych robotników portowych. Zwłoki jednego z podpalaczy znaleziono całkowicie zważone w zliszczach magazynów.

KINO CHIMERA Od dziś arcywesoła komedia! Film z życia amerykańskich milionerów! ANONIMOWY KOCHANEK JEAN ARTHUR, EDWARD ARNOLD

Pamiętaj codziennie o FON

Narody pod bronią

Świat cały żyje pod znakiem zbrojeń i przygotowań. Cyfry, dotyczące wytwórczości sprzętu wojennego, oraz międzynarodowych obrotów materiałem wojennym są istotnie uderzające i wskazują, iż wytwórczość zbrojeniowa zaczyna odgrywać w gospodarce światowej coraz poważniejszą rolę. Dotyczy to zwłaszcza ostatnich 4 lat, kiedy wzrost wydatków zbrojeniowych przybrał dotychczas w czasach pokojowych niespotykane rozmiary. Na długą metę nie może to wpływać dodatnio na położenie gospodarstwa światowego, zwłaszcza w krajach ubogich w kapitały, takich, jak Niemcy, Włochy, Rosja, Japonia, które równocześnie wykazują rekordową wysokość produkcji zbrojeniowej.

O wysokości produkcji zbrojeniowej świadczą fakty, że w r. ub. wartość zamówień towarzyszących przemyśle zbrojeniowemu wszystkich krajów świata, szacowana była na 18 do 25 miliardów mk. t. j. mniej więcej tyle samo, ile wynosiła wartość międzynarodowych obrotów towarowych w ciągu całego r. 1936. Jeżeli dla r. 1915 przyjmujemy wskaźnik wydatków zbrojeniowych 100, to w r. 1928 wskaźnik ten wyniósł już 148, w r. 1935 — 200 do 250, a w r. 1938 osiągnęła rekordową wysokość 400—450.

Równoległe do zjawiska podnoszenia się cyfr bezwzględnych, określających wysokość wydatków zbrojeniu, wzrasta również obciążenie wydatkami tymi dochodów społecznych poszczególnej krajów. Jest ono oczywiście niejednorodne i zależne zarówno od bogactwa kraju, jak i od rozmiaru zbrojeń. Tak u n. p. w St. Zjedz. wydatki zbrojeniu wynosiły w r. 1928 — 1 proc. dochodu społecznego, a w r. ub. 1,5 proc., w W. Brytanii wzrost obciążenia dochodu społecznego wydatkami zbrojeniu w tym samym czasie wzrósł z 3 proc. do 7 proc., w Francji z 4,5 proc. do 10 proc., a w Niemczech, Rosji, Włoszech i Japonii podobnie się jeszcze powiększa.

W dążeniu do podniesienia swej zdolności obronnej państwa zwiększa ją stale wydatki zbrojeniuo nawet wówczas, gdy z tych cyfr innych wydatków natrafia to na poważne trudności. Tak było u n. p. w r. ub. a zwłaszcza w pierwszym półroczu bieżącego roku, kiedy gwałtowny wzrost cen surowców, oraz rozbiciwy podniosły koszty produkcji zbrojeniuo do tego stopnia, że wykonanie planów zbrojeniowych na podstawie preliminarzów okazało się niewykonalne. W wypadkach tych otwierano nowe kre-

dyty, byle tylko osiągnąć zamierzony poziom pogotowia zbrojeniuo.

Charakterystycznym w ostatnich czasach zjawiskiem jest również szybki wzrost obrotów materiałami wojennymi w świecie. W pewnej mierze pozostaje to w związku z wojną, tożącą się w Hiszpanii i w Chinach, w którym jednak stopniu jest wynikiem ogólnego wzrostu zapotrzebowania na broń również w krajach, które nie posiadają własnego, na większą skalę rozbudowanego przemysłu wojennego. Coraz poważniejsze miejsce w obrotach materiałami wojennymi zajmują samoloty, których wartość w r. ub. była nieco wyższa od wartości broni i amunicji, stanowiącej przedmiot handlu międzynarodowego.

Dla wielu krajów handel sprzętem wojennym stanowi przedmiot poważnych zysków. Bliższe miejsce, jako eksporter sprzętu wojennego, zajmują obecnie Stany Zjednoczone, które po raz pierwszy od szeregu lat zdolają usunąć prodującego dotychczas sta-

w wywozie zbrojeniuo w W. Brytanii na drugie miejsce. Na trzecim miejscu w eksporcie zbrojeniuo znajduje się Francja, za której kroczy Czechosłowacja, intensywnie w ostatnich latach zwiększająca wytwórczość i wywoz broni.

Obok bezpośredniej produkcji zbrojeniuo, coraz poważniejsze miejsce w procesach wytwórczych i wymiarach zajmują inwestycje, bądź całkowicie nierentowne, bądź rentowne jedynie pośrednio i w dalekiej przyszłości, a zmierzające w pierwszym rzędzie do podniesienia potencjału obrony kraju. Przykładem tego rodzaju inwestycji może być budowa w Niemczech olbrzymiej siły autostрад, do konwyanie nakładem kosztów nieproporcjonalnych do rzeczywistych potrzeb obecnych i lat najbliższych ruchu samochodowego państwa.

Rezerwy może być sprawdziała zatem w całej pełni nasze wysiłki, by zasłużyć na miano „narodu pod bronią”. S. B.

Bulgaria na XVIII. Targach Wschodnich

W roku b. oficjalny udział Bulgarii w Międzynarodowych Targach Wschodnich we Lwowie, zapowiada się o wiele bogaciej, niż w roku ub. i to zarówno pod względem jakości eksponatów, jakoteż obszaru poświęconemu wystawie. Bulgaria za pośrednictwem bułgarskiego Instytutu Ekspozycyjnego reprezentować będzie na Targach Wschodnich swą wieloletnią bogactwa gospodarcze, zwłaszcza rolne. Ponadto to przewidziany jest udział bogatego przemysłu artystycznego, skórzanego, olejnikowego i t. d. — Z bułgarskich kół gospodarczych informuje nas, że na Targi Wschodnie przybędzie specjalna bułgarska misja handlowa, celem bliższego zainteresowania się polskimi maszynami i narzędziami rolniczymi, co wystawcom polskim też czyniła by dogodniejszą doskonałą okazję nawiązania bliższego i realnego kontaktu z rynkiem bułgarskim.

Co piszą Rusini?

„Ukraińskie Wisty” bronią prawosławnych przed „rewindykacją”

Onegdaj w przeglądzie prasy ruskiej podaliśmy wiadomość o zakończeniu konferencji, która odbyła się w waszawsku, w chełmskim konsystorzku i o memoriale, jaki konferencja ta postanowiła wysłać do miarodajnych czynników w Państwie.

Dotychczas „Ukraińskie Wisty” piszą na temat tego memoriału: „Postulaty, jak widzimy minimalne i nie pozabawione też głębokiej słuszności.

Tymczasem? Wiemy już w jaki sposób polskie czynniki decydujące przyjęły doręczyć im memoriał i co usłyszała delegacja u poszczególnych ministrów. Wiemy już o telegramie metropolity Dieńniego do premiera, o jego audyencji i wynikach tej audyencji.

Wiemy też, że w waszawskich dziennikarskich kołach krążyą głuche wieści, jakoby w sprawach rewindykacji premier mimo najlepszej woli był bezsilny w zupełności, bo rewindykacyjną akcją przewodzi Komitet Korordynacyjny w Lublinie, a za Komitetem tym stoi... wojsko. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe fakty, delegacja zdecydowała przynieść sprawę rewindykacji na placzyznę t. zw.

publicznej dyskusji, która powinna zarówno toczyć się na łamach polskiej obiektywnej i umiarkowanej prasy jak i na sejmowej trybunie.

I tylko z tego względu ukraińska delegacja dostarczała materiałów polskiemu redakcjom i odbyła serię konferencji z ukraińskimi posłami.”

Redakcje — skargą się „Ukraińskie Wisty” — ani Sejm tym nie zainteresowały.

„Reasumując — piszą „Ukr. Wisty” — wszystkie te fakty, trzeba stwierdzić, że i ta droga (sejmowa) — przyp. nasz), wybrana przez delegację nie przyniosła żadnej korzyści, tak jak jej nie przyniosła żadne dalsze dążenia i protesty...”

„Do po Grabkimsiego epigoni, powoli ale pewnie dochodzą do władzy — powoli też realizują swoją historyczną misję na Wschodzie, bez względu na oczyszczenie bezsensowności tego programu”.

Dotąd cytowaliśmy tylko poglądy „Ukr. Wisty”. Z naszej strony chcemy dorzucić kilka uwag.

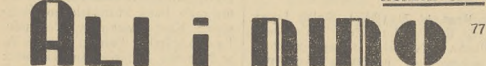
Pierwsza z nich to, że pośród na kwestię rewindykacji jest w całej polskiej opinii bardzo jednolity. Nie ulegają bowiem wątpliwości, że to co stras-

ziliśmy, co nam odebrano przy zastanowieniu brutalnej przemocy, mamy prawo odebrać. Chocby też gwałtem. Tego jednak nie robimy. Wymagaj od nas, byśmy odychali od siebie naszych braci, którzy dzięki zbliżeniu okoliczności przestali być Polakami — nie mogą nawać Ukraincy. Niezawodnie leży to w ich interesie, by żadnej rewindykacji w Polsce nie było mowy, ale i my też mamy swoje interesy i swoje słuszne, nie ulegające przedawnieniu ani zaprzeczeniu prawa.

Sugeruje, jakoby premier wobec czynników wojskowych był bezsilny — uważamy za wysoce nieaktowne. Czynnikiem „Ukr. Wisty”, jak i my do brze pamiętamy, jak rzetelnie p. gen. Składkowski zajął się Hrynkami i co oswiadczył — po śledztwie w tej sprawie.

A że wojsko zajęło wobec Polaków chęcych wrócić do religii katolickiej babskiej, pomocne stanowisko — to chyba jasne. I napewno stanowisko to nie może być przedmiotem jakichkolwiek sprzecznych poglądów w łonie najwyższych czynników rządzących, jak chcą „Ukr. Wisty” i p. Żel.

KURBAN SAID

77

Antorzynowany przekład H. Bukowskiej

— Masz dobrą żonę, Ali Chanie, ale zła chucharkę. Przyślij ci z Baku kurczaka.

— O, proszę, niech pan nie tego robił — zawołała Nino. — Chcę sama słyszeć męmu mówić.

Rozemślił się i przysłał jej z miasta kolczyki z ogromnymi brylantami.

W naszym żyć plynęło spokojnie. Raz tylko przybieśli Kasi Miulla z wielką Nowiną: na skraju wsi pochwycono jakiegoś nieznanego, prawdopodobnie Ormianina. Był u zbrojony. Zbiegła się cała wieś. Był im gościem ulu, i śmierć moja spadła hańbą na wszystkich jego mieszkańców. Wyszędem, aby przywrócić się pojanemu. Był to rzeczywisty Ormianin. Niki jednak nie wiedział, czy należał do rodu Nucharianów. Zeszła się wieś i stała się wsi

no i zaraz znów zasnęła. Troszkwie odkryłem jej wąskie ramiona pierzyna.

Nino, — pomyślałem sobie, — właściwie zasłużyła na lepszy los, niż mieszkać w zapadłej wsi Dagestanu.

Gdzieś, na innej planecie, szalała wojna i wojny tego nawiązywać nie odczuwa. Góry oświetlone były białinami z czasów Szamila. Komunikaty wojenne do nas nie dochodziły. Czasami przyjaciele posyłali nam gazety. Ale ja ich nigdy nie czytałem.

— Czy wiesz, że jest wojna? — zapytała raz Nino.

— Doprawdy, Nino — odpowiedziałem, śmiejąc się, — prawie o tym zapomniałem. Nie, doprawdy nie można było wymarzyć sobie lepszego życia, choć było ono tylko oscylowaniem między przesiadką a jutrem, przypadkowym darem Allaha dla Ali Chana Szirwanawira.

Nieoczekiwanie przyszedł list. Przywiódł go jeździec na spienionym koniu. List nie był ani od ojca, ani od Saida. Figurował na nim napis: „Arslan Agi do Ali Chana”.

— Czego on chce? — zapytała Nino z zaniepokojeniem.

Jeździec powiedział:

— Ogromna postać jest w drodze do pana. Arslan Agi zapłacił mi pieniądze, abym przyniósł te wiadomości.

— Skonczyły się nasz życie w aulu, pomyślałem i otworzywszy list, przeczytałem, co następuje:

— W imię Allaha poddawiam się, Ali Chanie. Jak się powodzi tobie, twóim koniom, twóim ułom, twóim owcom i ludzium, z którymi żyjesz? I mnie powodzi się dobrze. Mnie i moim koniom, mojemu ułom i moim ludzium. Wiedz, że wielkie rzeczy wydarzyły się w naszym mieście. Z spienionymi wyszli skaczący i teraz spacerują sobie swobodnie po ulicach. Pewnie nie zapazasz: „A gdzie policja? Gdzie policja siedzi teraz tam, gdzie dotychczas siedzieli chrońdźarze, w wieżach nad morzem. A żołnierze? Nie ma żołnierzy. Widzę, że potrzebasz głowa i widzisz się że nasz gubernator pozwala na takie rzeczy. Dowiedz się zatem, że nasz mądry gubernator wczoraj wziął nogi za pas. Sprzykrzyło mu się rządzić tak złymi ludziumi.

DZIEŃ GOSPODARCZY

Akcja organizacyjna Targów Technicznych

Akcja fachowej organizacji stałych Targów Technicznych w ramach Targów Wschodnich, nad którymi, jak już donieśliśmy, patronat objęła Naczelna Organizacja Inżynierów w Polsce, zajął się specjalny Komitet, na którego czele stanął z ramienia Politechnicznego Oddziału N. O. I. prof. dr Otto Nadolski, prezes Polskiego Towarzystwa Politechnicznego w Łowiczu. Komitet ten, do którego zaproszono ponadto Związek techników przemysłowych w Polsce, oraz szereg przedstawicieli świata gospodarczego, podzielił się na swymi ostatnim zebrańniu na szereg sekcji fachowych, które czuwać będą nad specjalnymi oddziałkami Targów Technicznych.

Na czele sekcji drogowej stanął prof. inż. Emil Bratko, sekcji elektro-technicznej dyr. inż. Stanisław Kozłowski, sekcji mechanicznej inż. dr. Elżbieta Ziętka, sekcji chemicznej prof. dr. Tadeusz Kuczyński, sekcji budowlanej prof. inż. Kazimierz Barłosewicz, sekcji budownictwa wodnego prof. dr. Maksymilian Matakiewicz, sekcji maszyn rolniczych prof. dr. Czesław Kanałowski, sekcji kolejowej inż.

Antoni Tomaszewski, sekcji naftowej prof. inż. Stanisław Paraszcak, sekcji architektonicznej prof. inż. Witold Minkiewicz, sekcji techniki drzewnej prof. inż. Witold Roskowski, sekcji techniki żelaza inż. Tadeusz Włodek.

Zarówno osoba przewodniczącego Komitetu, jakoteż przewodniczących sekcji, przeważnie profesorów Politechniki Łwowskiej, dają rękojmię, że Targi Techniczne znajdują się pod należytą fachową opieką. Sam tylko przegląd sekcji wskazuje, że na stałych Targach Technicznych w ramach Targów Wschodnich znajdują się wszystkie działy naszego źródła sił technicznych, zarówno tych, które już wprze-

gnięte zostały w rozbudowę Centralnego Okręgu Przemysłowego, jak i tych, które do gospodarczej przebudowy kraju powołane będą w dalszym etapie.

Zainteresowanie Targami Technicznymi jest nadal żywe i to zarówno w Kołach przemysłowych, jak i handlowych, co świadczy, że tego rodzaju stała, fachowa i celowo pomyślana impreza, stała się potrzebą i koniecznością naszego rynku gospodarczego. Wyraził to w pełni nadzieję, że tegoroczne Targi Techniczne w ramach XVIII Międzynarodowych Targów Wschodnich spełnią należycie włożone na nie zadanie.

WALUTY
Belgi belgijskie 302,7—89,80, dolary am 5,30—52,1 pól, dolary kan. 5,27—5,24 i pół, franc. hol. 293,14—291,40, franki franc. 14,81—14,51, franki szwajc. 121,80—121,40, funty ang. 26,25—53,00, guldeny holenderski 100,25—99,75, korony czeskie 15—12,12, szkie 117,25—116,40, norweskie 131,95—130,95, szwedzkie 135,59—134,60, lire włoskie 22,90—22,00, mark fińskie 11,60—11,50, marki niem. 80—74, marki niem. stebne 105—99, Tel. Aviv 26,20—25,95.

PAPIERY WARTOSCIOWE
Węwrotna 67,58, inwestycyjna 1 cm. 84, 2 cm. 83, serie nie notowane: dotrwała premi. 42, konsolidacyjna 67 i pół—67—67 1/4.
Tendencja nieco słabsza.

AKCJE
Bank Polski 127 i pół, Węgieł 31 i pół, Lalgop 81—80 i pół, Modrzewski 15 3/4, Norblin 90, Ostrowiec 58, Starachowice 38, Haberbusch 47 i pół.
Tendencja nieco słabsza.

DEWIZY
Belgia 900,5—902,7—89,83, Berlin 213,09—212,01, Gdańsk 100—100,25—99,75, Amsterdam 292,40—295,14—291,65, Kopen. haza 116,65—117,25—116,65, Londyn 26,18—26,25—26,11, Nowy Jork 5/8—5/4—5/2—5/29 i pół, label 5,30 7/8—5/2 1/8—5/28 5/8, Oslo 131,95—131,27, Paryż 121,80—121,41, Praga 18,45—18,48—18,38, Stockholm 155,25—155,59—154,91, Zurich 121,50—121,20, Helingsfors 11,57—11,60—11,54, Montreal 83 3/4—5/26 1/4, Tel. Aviv 26,25—26,11.

GIEŁDA ZBOZOWA
Maka żywna razowa potaniała o 25 gr. na 100 kg, żyto 20,00 do 23,50, żyto II 19,50 do 19,75.
Inne kursy bez zmian.
Początek obrot 668 ton, tend. spokojna, żywo obrot 726 ton, tend. lekko zniżkowa, 19,50 do 19,75, żyto II 19,50 do 19,75, obrot 130 ton, tend. spokojna, — Odeład obrot 4909 ton.

Aby kredyt rzemieślniczy spełnił swoje zadanie

Aby kredyt rzemieślniczy spełnił swoje zadanie, maksymalna jego granica dla poszczególnych kredytobiorców winna wynosić w odniesieniu do kredytów: rotacyjnego i 6 kwartal-

wego — 5.000 zł, a w odniesieniu do kredytu 16 — kwartalnego i inwestycyjnego — 10.000 zł, przy czym w wypadkach specjalnie uzasadnionych potrzeb, granica ta winna być podniesiona wyżej przez oddział B. G. Na mocy opinii właściwej terytorialnie dla kredytobiorcy Izby Rzemieślniczej. Ze względu na to, że spółki celowe stworzone przez rzemieślników mają na celu zbiorowe dążenia do podniesienia stanu gospodarczego rzemiosła, dla kredytu udzielanego tymi spółkami celowymi powinna być wyznaczona granica wyższa niż dla indywidualnych kredytobiorców.

Pół miliona młodzieży wiejskiej szuka pracy

Ukończone ostatnie badania Instytutu Spraw Społecznych, dotyczące sprawych wchodzenia na rynek pracy nowych roczników młodzieży, pozwoliły stwierdzić co następuje:

Między rokiem 1936 a 1940 stopniowo znacząco wzrosła normalna rocznikowa pogoń w wieku 18 lat, przy czym liczebność młodzieży chłopskiej w tym wieku wzrosła z 250 do 420 tys., a więc o 170 tys. młodzieży chłopskiej rąg w wiejska bezrolna, z niecałkow. 30 tys. do 500 tys. W porównaniu z tymi liczbami mniejsze zmiany na rynku pracy spowodowały zwiększony wpływ młodzieży z innych grup społecznych robotniczej do roku 1936 wchodziło po 75 tys., a od roku 1940 wchodziło będzie po 125 tys., oraz drobniomszczerzkiej, której liczebność wzrosła w tym czasie z 45 do 75 tys.

Sowiety rozbudowują przemysł samochodowy oparty na paliwie stałym

„Pravda” podaje, że produkcja samochodów jadących na paliwie stałym, jak drzewo, węgiel drzewny, antracyt, słoma brykietowana ma być znacząco rozszerzona. Fabryki samochodów w Moskwie i w Gorkim mają wypuścić w tym roku 1500 takich samochodów, w r. 1939 — 8.000. Poza tym czelabińska fabryka traktorów ma wypuścić w roku bież., 1200 traktorów na paliwie stałym, a w latach następnych 4000 i 5000. Generatory dla samochodów i traktorów ma produkować moskiewska fabryka „Komet”.

Problem zatrudnienia młodzieży w Polsce nie jest więc — jak w krajach zachodnich — tylko problemem młodzieży robotniczej: jest to przede wszystkim zagadnienie młodzieży wiejskiej i chłopskiej i bezrolnej. Oczywiście z każdego rocznika młodzieży wiejskiej wchodzi na rynek pracy, część znajduje zatrudnienie w warsztatach rolnych, znaczna część jednak (50 proc.) każdego rocznika będzie zmuszona do poszukiwania pracy poza warsztatem rolnym, a jeżeli, nie znajdując możliwości tej pracy, pozostanie na wsi, to stworzy zjawisko, co patologicznie bezrobocia wiejskiego.

Rolnik polski gospodaruje coraz lepiej

Działalność Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, wysunąta w ostatnich latach — do roli szczególnej zadań — sprawe podniesienia umiejętności gospodarowania w polskich warsztatach rolnych. Wytwarzając różne dogodnie warunki dla realizacji tego problemu (poprawianie struktury agrarnej, rozszerzanie ryn-

Kształcenie fachowców dla handlu zagranicznego

Prowadzona przez Min. Przem. i Handlu i Radę Handlu Zagranicznego akcja kształcenia fachowców dla handlu zagranicznego rozwinęła się w tym kierunku. Komitet Organizacji Wywo-

zu Rady Handlu Zagranicznego ukłował dotychczas 20 praktykantów w krajowych firmach eksportowych i importowych, oraz 4 w tego rodzaju przedsiębiorstwach zagranicznych, a mianowicie: w Londynie, Hadze, Hamburgu i Kairze. Każdy z tych praktykantów specjalizuje się w pewnej, ściśle określonej dziedzinie handlu zagranicznego.

Dla ułatwienia opiniowania i zbierania podań petentów o praktykę — Rada Handlu Zagranicznego weszła w porozumienie z Kolem eksportowym przy Świątyni Związku Polaków z Zagranicy, Sekcją Młodoków z Zagranicy, Handlu Zagranicznego przy Amerykańskiej Polso — Łacińsku s / Amerykańskiej w Warszawie Kolem studiów handlowo / gospodarczych przy Polso / Brytyjskiej Izbie Handlowej w Warszawie, Związkiem dyplomowanych absolwentów Wyższej Szkoły Handlu Zagranicznego we Lwowie, oraz wydziałem kolonialnym Ligii Morskiej i Kolonialnej.

Rada Handlu Zagranicznego rozpoznała praktyk w przedsiębiorstwach importowych.

Postulaty kredytowe spółdzielczych w Małopolsce Wschodniej

Doroczne wielkie zgromadzenie Okręgowego Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych we Lwowie, zrzeszającego 1159 spółdzielni rolników i stanu średniego w miastach na terenie województwa łwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, wysunęło następujące postulaty w dziedzinie kredytowej:

- 1) Dostosowanie polityki kredytowej central finansowych do potrzeb terenu.
- 2) Realizację kredytu upłynniającego.
- 3) Zmniejszenie kosztów, związanych z dochodzeniem pretensji do tolników.
- 4) Udzielenie większych kredytów budowlanych.
- 5) Rozprowadzenie kredytów dla młodzieży wiejskiej przez wszystkie organizacje młodzieżowe.

Tematem dnia handel polsko-litewski

Na podstawie interpretacji statutu Izby Handlowej Bałtyckiej i Skandy-nawskiej, kwestie wymiany towarowej pomiędzy Polską a Litwą, w sensie nawiązania ściślejszej współpracy ekonomicznej, podpadają pod kom-

petencje tej Izby. W związku z tym, w najbliższych dniach przewidziane jest urządzenie specjalnego zebrańcia sekcji litewskiej Izby, które będzie miało na celu szczegółowe omówienie możliwości wymiany handlowej między obydwoma krajami.

Aktualność tych narad jest szczególnie wyraźna obecnie, w przededniu oficjalnych rozmów polsko-litewskich w sprawie zawarcia porozumienia handlowego, oczekiwanego już od dłuższego czasu przez przemysł i handel obu krajów.

Reforma rolna na Litwie

Litewska Rada Ministrów omawiała ostatnio projekt nowej ustawy o reformie rolniej. Celem nowej ustawy byłoby oddzielenie ziemię bezrolnej. Projekt przewiduje m. in. rozparcelowanie posiadzi bezrolnych 4 tys. ha ziemi z majątków państwowych na specjalnych ułowych warunkach.

Prace budowlane we Władystawowie

W porcie rybakim Władystawowo kontynuowana jest budowa wielkiego magazynu rybnego, który gotowy będzie już na jesienne połowy sprzok. Równocześnie postępuje praca około budowy kolonii rybackiej, która w swej zewnętrznej stronie, portu. Instalacje elektryczne dla latarni morskiej w postaci kabli są już zakładane na obu molach. Gmach „Domu Rybaka” im. gen. G. Orlicz-Dręszera ostatecznie gotowy będzie z końcem b. m. Poświęcenie odbędzie się 28-go sierpnia roku bież.

Wiedzy o Gdańsku

W Gdyni miały miejsce w dn. od 26 czerwca do 9 lipca następujące Polscy Kursy Wiedzy o Gdańsku, zorganizowane z inicjatywą Kolegium Międzyrownych Wykładów Akadem. im. Igo Marszałka Józefa Piłsudskiego. Dzieki staraniom Rektora Kolegium dr. prof. T. Hilarowicza, p. Rektorem Wyższych uczelni udzielili zaszkolonym studentom swych uczelni na wyjazd na kurs. Zaszkolony udzielił też L. M. i K. oraz Świątów Związek Polaków z Zagranicy dla studentów przybyłych na kurs z zagranicy. Nadto w kursie wzięło udział naucowych szkół średnich i powsz. z całej Polski oraz grono urzędników państw. i samorządowych.

Otwarcie kursu odbyło się 27. VI. w domu K. P. W. w Gdyni, a złożył się na nie, przemówienie rektora Hilarowicza, przedstawicieli środowisk akademickich, pp. Boguzeta z U.J.P., Mościckiego z W. P., z Warszawy, Zawilskiego z U. J. K., Marchutka z W. S. W. Krakowa, p. Drewińska (Niemyca) i Aleksandrowicza (Łotwa).

jako przedstawiciele Polonii zagraniczej, tudzież przedstawiciele naucowych oświaty z S. Skobienkiej.

Uroczysta inauguracja kursu odbyła się w Państw. Szkole Morskiej wieczorem. Przewidył: Komisarz Generalny R. R. P. w Gdańsku, min. M. Chodacki, Komisarz Rządu miasta Gdyni p. mgr. F. Sokół, Delektat ks. biskupa Morskiego ks. prałat Rozkowiński, oraz przedstawiciele Władz Wojskowych, cywilnych i samorządowych, organizacji i instytucji społecznych. Przemówienia inauguracyjne wygłoszył p. Min. Chodacki, Komisarz Rządu Sokół, ks. prałat Rozkowiński, prof. E. Drepan, prezes Tow. Przyjaciół Nauk i sztuk w Gdańsku, w. Gzaliński przez Tow. Przyj. Nauk w Gdyni. Następnie dr. Marian Pelcaz odczytał przemówienie w. rektora Szerefu. Wykład p. dyr. Blińska „Elementy Polski w porcie gdańskim” zakończył podniosłą uroczystością.

Wykłady kursu odbywały się w Komisaracie Rządu, w sali Rady miejskiej m. Gdyni. Dnia 8 lipca odbyło się zamknięcie kursu i wspólnie pożegnaniem uczestników. Przemawiał: Rektor Kolegium, przedstawiciele młodzieży Bolesławowej, reprezentant urzędników państw. i samorząd. mgr. Goliński S. Z koleji p. Sambojski odczytał po dziękujęm dla Rektora Szkół Akadem. a p. Gawenda Jerzy złożył serdeczne podziękowanie inicjatorom kursu, w szczególności p. Rektorem

Hilarowiczowi. Prezes Zrzeszenia byłych i obecnych słuchaczy Kolegium p. Maciejewski podkreślił pionierską rolę Kolegium.

Na zakończenie dr. Lucjan Bar wygłosił odczyt: „Port Gdański w stosunku do transportu państw Środkowoeuropejskich”. Następnie uczestnicy kursu zwiedzili Państw. Szkołę Morską.

Uczestnicy z żalem opuszczali pełni najmilszych wspomnień sine fale Bałtyku.

Jerzy Gawenda

Udział Polski w konkursie powieściowym w Londynie

Znane wydawnictwo angielskie „Nicholson i Watson” w Londynie organizuje ponownie międzynarodowy konkurs powieściowy na „All Nation Price Novel Competition” na którym przed dwoma laty w r. 1932 pierwszą nagrodę zdobyła słynna już dziś powieść Jolanty Foidles pt. „Ulica Koziałybów”. Polska nie wzięła wówczas udziału w konkursie z przyczyn do dziś niewyjaśnionych. Teorobczym konkursu, który rozpoczął się z dniem 1 lipca br. i trwać będzie do 31 stycznia 1933 r. odbędzie się już z udziałem Polski. Z ramienia centrali w Londynie, na terenie Polski organizacja tego konkursu zajmie się wyd. „Książnica-Atlas”. Adres i skład jury krajowego ogłosił po 15 sierpnia b. r.

Warunki konkursu: 1. Ostateczny termin nadsyłania prac — 31 styczeń 1933 roku. 2. Autorzy nadsyłają sw. manuskrypty w języku rodzinnym lub w jakimś dziele powstało. 3. Następnie państwa biorą udział w konkursie: W. Brytania, Francja, Niemcy, Węgry, Ameryka, Szwecja, Polska, Italia, Holandia, Czechosłowacja i miedzy w. „Alors” Continental Europe. 4. Zależnie od konkursu mogą być udzielone dotąd nie opublikowane, powieści. 5. Manuskrypty nie mogą liczyć więcej niż 60.000 słów i muszą być napisane na maszynce z podwójnym odstępem. Po jednej stronie arkusza. Poprawki w oryginalnej zmianie tekstu są niedopuszczalne. 6. Termin wyd. 7. Możliwość postudium, który będzie respektowany 8.

Wśród czasopism

Nowy NUMER „URANI” (Łwów, Długoza 8) zawiera artykuł dr. W. Zowara t. „Epsilon Aurigae”, w którym znalazł się dokładne wyjaśnienie zmian blasku tej gwiazdy oraz ciekawe wnioski o rozmiarach i własnościach fizycznych gwiazdników tworzących układ Epsilon Aurigae. Kronika naukowa zawiera wyniki nowych badań astronomicznych, zaś dział „Astronomia w szkole średniej” przynosi „Uwagi o programie astronomii w liceach”. Uwagi te napisane przez prof. Stachyego, kierownika szkoły średniej, dla nauczycieli mających uczyć astronomię, przydadzą dania szeregu kolejnych programów nauki. Kalendarz astronomiczny na sierpień, wrzesień i październik uzupełnia numer „Urani”

tku, Rynek 34. — Zarząd Związku B. Ochotników A. P.

— **NOWE PRZEDSTAWICIELSTWA** L. E. L. P. T. uruchomiona w terenie: 1. Powiat Łowicki: Okręgowy Dyrektor: Kolo. Pat. Stowarz. 20. przedstawicielstwo Ligi Popierania Turystyki w stacjach: Rawa Ruska, Łowicz — Jarosławca — Przemysł — Zagórze — Sambor — Drohobycz — Stryj — Kolomyja — Stanisławów — Chodorów — Brzeżany — Tarnopol — Czortków — Złoczów — Brody — Żółty Brzostów — Sokal — Jazemce — Sniatyn. Przedstawiciele udzielają wszelkich informacji w sprawach podróży popularnych i zjazdów, wydają karty pocztowe, udzielają bezpłatnie pomocy rzeczowe i t. p.

— **ZWIĄZEK DYPL. ARS. W. S. H. Z.** zawiadania swoich członków, ze 17. m. urzęd. wieściwkę w formie: Sopotowa. W programie zwiędzanie Skół Gospodarczych, Zbiórka w lokalu Biura Z. P. T. m. Łwowa, Kilińskiego 10, o 9.45. Równoległe czynności Z. P. T. zawiędzanie: Ze organizację wszelkich krojonoznacze po Łwowie i okolicy na zadanie zainteresowanych: słowa: rezyser

DZURY NOCNE W ARTEKACH od 10 lipca do 16 lipca mają:

- Azkenazowie i Sp. Żółkiewska 4. — Ausgenetowa, ul. Krakulskich 20. — Barzaska, ul. Czekawska 185. — Betara i Spółki, ul. Legionowa 22. — Braumstena Znieistnie, ul. Dęwecho, ul. Słowackiego 12. — Dobrzeńskiego, ul. Akademicka 2. — Ehbarta, ul. Cieszyńska 3. — Głęboka, ul. Słowackiego 24. — Białkisz 23. — Hellmana, ul. Kopernika 23. — Kaniłowicza, ul. Słoneczna 1. — Kwarta, zwan. Zamostnowska 24. — Lewitowa, ul. Kochanowskiego 82. — Łazowskiego, ul. Grędzka 81. — Messury, ul. Królowej Jadwigi 31. — Mundowsy, Bogdanowa 67. — Okuniewska, ul. Piłsudskiego 3. — Sieradzkiego, ul. Zyblikiewicza 14. — Sładowskiego, ul. Halkica 19. — Steczkowskiego, ul. Św. Zofii 25. — Stenzla, pl. Mariacki 8. — Tereleckiego, ul. Grodzka 7. — Zuckera, ma. ul. Piłsudskiego 14.

Przyjechali do NOWEGO „HOTELU EUROPEJSKIEGO”

Pietruski Stefan, wł. dobr. — Baranów, Kolbusz. Francuzek, pona. na Seim — Brześć m. B. Kucharski Władysław, inż. — Kraków. Howorka Władaw, przemysł. — Złotów. Kowalski Kaczkowski, adwokat. — Naslo. Balachowski Marian, agronom. — Koloitowiczka Wojtyła Jan, inżynier. — Zofia. Wiatrowski, prof. — Gdynia. Przemysł. — Keidan Adam, przemysł. — Rydz. Dr. Mochnacki Andrzej — Kraków. Somló Emeryk, dypl. — Rożniatowo, Kogocziński Rafał, inż. — Złotów. Dr. Przemysł. — Węzy. — Poczna. Heller Ede, kupiec. — Sopoty. Król Stanisław, urzędnik. — Równie. Rozwadowski Antoni, wł. dobr. — Warszawa. Malicki Wacław, wł. dobr. — Warszawa. Baranicki Bolesław, kapł. — Warszawa. Dr. Klocke Helmut, dr. filoz. — Berlin. Dr. Kudnar Czesław, adwokat. — Warszawa. Władaw, przemysł. — Kraków. Dżowanowa Zofia, inż. lekarza. — Dubno. Wolman Julian, kupiec. — Warszawa.

KURIER
Bydgoski
pismo tygodniowe dla wszystkich Polaków
135116 Reklama średniego mieszczańców

Z sali sądowej

Dwa morderstwa w woj. łowiskim

(—) W Skdle koło Jaworowa zginął w tajemniczy sposób 60letni Iwan Kozak, który krądzi w lesie drzewa. Wybrał się on z synem Michałem w nocny z wtoru na srodę do lasu Wesołowa z Zawidowskiego, gdzie obaj ścięli dwie lipy. Gdy wrócili, syn wysił drzewo łaż, padły nagle sierzły z ukrycia i dosięgły Iwana Kozaka,

który zginął na miejscu. Policja wszczęła dochodzenie.

Drugie zabójstwo zdarzyło się tego samego dnia w Dobrosinie koło Żółkwi. Mikołaj Halycz zastrzelił z karabinu swą 25letnią żonę Annę. — Zbrodnia była prawdopodobnie uplanowana, gdyż Halycz kupił już dawnie karabin i trzymał go w ukryciu.

Gdzie jest karabin?

(—) Ered sędzia Bittnerem odbyła się w czwartek w sprawie morderstwa kalarzowski M. Riedlerowi i jego swata grobow Józefowi Szpali o nieprawne posiadanie broni.

Riedler należał w r. 1936 do Związku Strzeleckiego, ale wskutek nieporozumień wystąpił z organizacji. Nie zwrócił jednak karabinu, jaki dano mu do użytku. W Związku Strzeleckim

każdo często poszukiwał zaginionego karabinu i oddano sprawę policji, która znalazła zguby u Riedlera. Ponieważ oskarżony mieszkał u swego swata, podciągnięto i Szpala do odpowiedzialności.

Riedler został skazany na 3 miesiące więzienia z zawieszaniem kary na 3 lata. Szpala zaś na miesiąc aresztu również z zawieszaniem na 3 lata.

Ważnym miśnięciem za pożyżczenie rewolweru

(—) Mojżesz Steinklein, kierownik kancelarii Starostwa Grodzkiego w Krakowie, pożyżczył sobie w r. 1933 na kilka dni rewolwer, zdeponowany w tym urzędzie. Mimo, że Steinklein zwrócił zabraną broń, podciągnięto go do odpowiedzialności. Sąd brzeziński uwolnił oskarżonego od winy i kary na podstawie świadków świadków, którzy stwierdzili, że Steinklein, zabral rewolwer oskarżony nie w tajemnicy i że z gestu wicestar. brzezińskiego p. Palysa mógł mieć wrażenie rewolweru

KRONIKA WYPADKÓW

Wczoraj w nocy wezwano Pogotowie Ratunkowe na pl. Teodora, gdzie kobieta o nieustalonym nazwisku okolo lat 30, targnęła się na swe życie. W stanie ciężkim odwieziono ją do szpitala.

Karetka Pogotowia Ratunkowego odwiezła do szpitala powszechnego 70letnią Michalinę Korzenkowską, za mieszkającą przy ulicy Grodzkiej 165, która nagle zachorowała na ulicy.

Samochód Towarzystwa Browarów Łowickich potoczył na jezdni na ulicy Kleparzowskiej 9letniego Leopolda Świdwierskiego, który doznał okaleczenia głowy.

Do szpitala powszechnego odwieziono 40letnią Katarzynę Pogotowia 27letniego pomocnika karackiej Elżasy Boreszych, którzy w celach samobójczych napił się kwasu solnego.

Bezrobota urzędniczka prywatna 31letnia Bronisława Blaszk (Głowackiego 25), uślowiła popełnić samobójstwo, zażywając 28 „Kogutów”. Pogotowie ratunkowe po udziale leniu pierwszej pomocy lekarskiej odwieziono ją do szpitala powszechnego.

Do szpitala powszechnego przewieziono 30letniego Wasyla Włodarczyka, u którego stwierdzono silne zatrucie alkoholem.

Jan Nowicki, właściciel restauracji przy ulicy Batorego 18, gdyż wyszedł na motorówkę w p. Urni Gzyski, został uderzony w głowę dwoma kamieniami przez niejakiego Piłtusa, wskutek czego stracił przytomność. Odwieziono go do szpitala powszechnego. (Bru.)

PRZYPOMINAMY że codziennie zamawiać można DZIENNIK POLSKI

WYCIECZKA DO GDYNI
Dnia 21 lipca b. r. wyjeżdża wycieczka z Lwowa i Stanisławowa do Gdyni z zatrzymaniem w Warszawie. Blizsze szczegoly w afiszach.

KRONIKA MAŁOPOLSKI

INFORMATOR
TANIEGO ŹRÓDŁA ZAKUPU

SÓL NOG
KOGUTEK
Z KOGUTKIEM

Wszystko jest taniej, zdrowiej, wygodniej, niż gdziekolwiek indziej. W naszym sklepie znajdziesz wszystko, czego potrzebujesz. Zapraszamy do odwiedzenia naszego sklepu.

NA LATO NA LATO
przyjmują na **FUTRA**
przechowanie
oraz wykonuje wszelkie zamówienia
i przerabianowa w/g najnowszych
tendencji na rok 1959

Magazyn i pracownia futer
A. WRÓBLA
Lwów, Halicka 20
tel. 251-04 3350

WŁASNEGO WYROBU
KÓLDRY — MATERACE
BIELIŻNE POSCIELOWA
poleca firma

A. PIETRUSZEWSKI
LWÓW, HALICKA 20 — tel. 218-53.
Cenniki na żądanie darmo. 1811

Kogutek
Leczenie
PRZEBIEGANIE
BOLE GŁOWY ZĘBOWE!
Dobrze wypróbowany środek na „KOGUTEK”
GASEKIEGO
Właściciel: **W. FORESKACH**

LODOWNIE POKOJOWE

ROMAN KALCZYŃSKI
Lwów, ul. HALICKA 21
3346

TOWARY BŁAWATNE
WELNY, PŁÓTNA I POSCIELI POKOJOWE

MARIAN MLEKO
LWÓW, PL. BILCZEWSKIEGO TEL. 224-75
(ciokło Aptekki Ławowskiego)

Ceny najniższe 2337 Ceny najniższe

Z Nawy Buskiej

NOWY DYREKTOR KASY KO-MUNALNEJ W wyniku przeprowadzonej kontroli w Komunalnej Kasie Oszczędności, nowym dyrektorem został p. Niłmierz z Tarnopola.

PÓLKOLONIE. By podziwiać ży wioł polski na wstak wkradł starsz jak i młodszy T. S. L. pracują cy niemiernowanie na tym polu, zorganizo wano półkolonie dla dzieci od 2 do 10 lat. Przedtem urządzilo Sioe dniowy kurs wycieczkowienny, w którym wzięto udział około 60 kandy datek. Po kursie zaczęła z kandydatkami wychylała na półkolonie. Półkolonie posiadają od 8 do 30 dzieci i znajdują się w każdej wiosie, w której chłodzi były tylko 2 do 3 rodziny polskie. W ten sposób T. S. L. ratuje młode polski ży wioł przed zupełną zagładą u kraźnizna.

Repertuar teatrów i kinoteatrów:

BORYSLAW. Pałac: „Judeł gra na skrzyżkach”. Grażyna: „Skocznony kas przy”. Scenariusz W. Wanda: „Złoty pól”. Struśka: „Narodiny gwiazdy”.
JAROSLAW. Dom żołnierza: „Potwór”. Sokół: „Krolowa przedmieścia”.
KOŁOMIYA. Akcja: „Złoty plan R. 8”. Gwiazda: „Magyczny klucz”.
PRZEMYSL. Apollo: „Mayerling”. Casimira: „Fankeloy skłarski”. Muzak: „Jei pier wiesz miłość”. Olimpia: „Wiona zakochanych”. Fotoplastikon: „Egipcy”.
Teatr Fredesim: „Ten i Tamten”.
TARNOPOL. Apollo: „Panna Piotruś”. Białki: „Droga do Rio”. Pałac: „Pierś skazawców”.

Z Przemysła

Z życia Ruchu Narodowo-Państwowego

W dniu wczorajszym przeprowadzo na została konferencja powiatowa R. N. P. W konferencji wzięli udział człon kowie R. N. P. z powiatu przemyskiego. Po zgazowaniu przez kł. Szulfitę prze mawiali kł. Szpak, Amarowicz, Kurasz i inni, omawiając aktualne prace na wsi. W wyniku konferencji postanowiono przeprowadzić dwa kursa ideowe oraz kursy kroju i szycia dla członków R. N.

Z Tarnopola

Schron podziemny z czasu najazdów tatarskich

Obolbitwa historyczna na Podolu

Na Podolu, ziemi bogatej w pamiętki historyczne i osobliwości przyrody, zna leziono niedawno starodawny schron podziemny, pochodzący prawdopodobnie z czasów najazdów tatarskich i tu rekich.

Przypadkowe zapadnięcie się ziemi we wsi Howilów, w pow. trembowelskim, naprowadziło na ślad korytarzy i komór, wykopanych w ziemi, na głą bokości około 3 metrów pod powierzchni

nią. Badania podjęte przez Podolskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznaw cze poszukiwały na rozszerzenie poszuki wań. W komorach i pięciu korytarzach stwierdzono ślady przebywania człowieka i okopcone ściany świadczące, że go towano tu strawe.

Niektórzy przypisują temu schronowi bardzo odległe pochodzenie. Schemat do XIII stulecia. Bardziej wiarygodne jednak wydaje się przypuszczenie, że kryjówka została wykopana w wieku XV-tem.

Schron wykopany w gliniastej glebie był dość starannie ufortyfikowany. Komora podziemna jest kolista, o średnicy o koło 4 metrów i wspania potrodku na grubym filarze z gliny.

Odkrycie Podolskiego Tow. Turystyczno-Krajoznawczego zdarsza się także z opowiadaniem miejscowych chłopów, którzy przypominają sobie, że przed 40tu laty odkryto również przy padkowo podobną komorę podziemną, w której znaleziono resztki zrnaków i fkanin. Nie omawiając znaczenia tego odkrycia, właściciel gruntu kazał zasypać zapadisko.

Z Brodów

PÓLKOLONIE LETNIE W PO. WIECIE BRODKIM. Staraniem Po wiatowego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży w Brodach, Twa Szkoły Ludowej, Zw. Pracy Obywatelskiej Ko biet i Kat. Stow. Kobiet z dniem 1 br. uruchomiono na terenie powiatu bro dskiego 46 półkolonii dla dzieci wiejskiej w wieku przedszkolnym, które przy wadzą odpowiednio dobrane i wyszo lone silny personel. Komitet czyni stara nia w kierunku dostarczenia na półkol oniach wyżywienia i środków odzwo tnych, zdarszając się bowiem wypadki, że dzieci dla braku wyżywienia pozbowio ne są możliwości korzystania z półkol onii. Czas trwania półkolonii obliczony jest na 2 miesiące.

Prace nad budową pomnika „Orlą Przemieskich”

Prace około budowy pomnika Or łąt Przemieskich są w pełnym toku. — Postać studenta na pomniku, oraz si łniczo, będą dziełem artysty, zrzebia ra Zofia Starzyńskiego, profesora rzeźby w Szkole Technicznej we Lwo wie. Wszystkie rzeźby postawili ko mitet wykonać na odlwach z bronzu. Wobec tego, że pomnik ze względu na swą okazałość musi stanąć na silnych fundamentach, przeprowadzone zosta ły badania terenu do głębokości 8,50 m, w czterech miejscach. Na podsta wie tych badań zakłada się fundament głównej części pomnika na głębokości 5 metr. Koszt budowy pomnika wy nie sie około 40 tys. zł., w czym rzeźby same kosztować będą około 15 tysię cy zł.

ECHA „PANACHIDY”. Do prze myślenia powiatu wyjechał doniesie nie prez. adw. dr. W. Zająkiewicza i sekretarzowa „UNDA” O. Seneczka, jako organizatorom nielega lnego obchodu, urządzanego w dniu 19, VI, na cmentarzu w Ekiulicach na grobach Ukraińców poległych w woj nie z Polakami w 1918 r.

Począz pochodu niesiono zakazane transparenty, wieńce cieniowe, trójcy by oraz śpiewano zakazaną pieśń: — „Wielkiy Boże”. Prócz dr. Zająkiewi cza i O. Seneczki, doniesienie obej mwa 72 uczestników obchodu.

Z Nowego Sącza

Przyszcza szroży się w żywieckim

W powiecie żywieckim szerzy się gwałtownie epidemia przyszczy. Za raza nawiedzila Stary Żywiec, Sól, Mi łówkę, Ujsoły, Łęgowice, Rychnów, Mosteczko, Złatną i Cysiad.

Mimo wszelkich zarządzeń profilak tycznych, coraz to nowe zagrody sta ją się siedliskiem zarazy. Akcją o

chronną kieruje pow. lekarz, weter. p. Bilidy.

Zarząd m. Żywca zamknął w zwiaz ku z przyszcza targi na zwierzęta ruc iowe t. j. bydło rogate, nierogacizna, owce i konie w Żywcu, Rajcu, Miłk owie i Suchej aż do odwołania. (r. M)

Ze Stanisławowa

Rzemieślnicy pracują bezpłatnie nad budową kościoła

Kółko remieślników oraz dacharz, pracujący w warsztatach kolejowych w Stanisławowie, chcą przyczynić się do odbudowy kościoła rzym. kat. w Suchej Leszczynie obok Bednarowa, spalonego w zeszłym roku, wykonali całkowicie

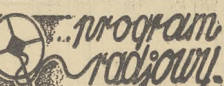
bezpłatnie pokrycie dachną nowąj świętyni. Nowy kościół będzie ofiaro wć całego polskiego społeczeństwa, już w niedługim czasie będzie całkowicie wykończony i po konsekracji oddany do użytku wiernych.

Z Zaleszczyk

Konferencja winiarska

W dniach 11 i 12 b. m. odbyła się w Zaleszczykach pod przewodni ctwem wicedyrektora Lwowskiej Izby Rolniczej p. Staffa konferencja winiarska. Udział w niej wzięli przed stawiciele Urzędu Wojewódzkiego, Władz lokalnych, Urzędu Skarbowego, Stowarzyszenia producentów wino gron, Lwowskiej Izby Rolniczej, Bar stowej Szkoły Ogrodniczej w Zaleszczykach. Celem obrad było ustalenie tymczasowych norm standaryzacyj nych dla winogron krajowych i ich opkowania, oraz technika premiowa

nia produkcji winiarskiej. Z toku obrad wynikało, że Polska importuje z zagranicy ok. 500 wagonów winogron rocznie, produkcja zaś krajowa wyniesie w bież. roku około 25 wagonów winogron destrowanych. W zwiaz ku z obniżeniem cla z 45 zł. za 100 kg do 35 zł., uzyskano na cele propagand y uprawy winorośli po 2 i pół grosza od każdej impozycyjnej kg winogron. Kwota ta, wynosząca oko 100.000 zł. rocznie, zostanie użytą na premiowanie produkcji krajow ych winogron, odpowiadających noi

PROOGRAM
1000000

PIĄTEK, 15 LIPCA
Godz. 6:45 Gimnazjum — 7:00 Dziennik poranne. — 7:15 Muzyka popularna. — 8:00 Lw., „Dziendobry najmilozym!”: Audycja poranna dla dzieci. — 11:57 Sygnal czasu i białna. — 12:05 Audycja rolnicza. — 14:00 Lw. Muzyka lekka. — 14:15 Lw. Mu zyka popularna. W przewazie: Pogadanka sportowa. — 15:00 Lw. Giełda. — 15:05 Lw. Wiadomości gospodarcze i społeczne. — 15:10 Lw. Program na jutro. — 15:15 „A ty panie Fabianie”, wesola audycja dla d. ief. — 15:30 Lw. Rozmowa z artystami: k. kap. M. Rekas. Na wszystkie Rozgł. p. — 15:45 Wiadomości gospodarcze. — 16:00 Lw. Muzyka lekka w wyk. Oklestry. Roz głośni pod dykt. T. Seredyńskiego. Na waz. Rozgł. p. R. — 16:45 „Sad nad tumianmi”, felj. — 17:00 Lw. Wiadomości bieżące. — 17:10 Lw. Pięty. — 17:45 Lw. „Instytut Lwowski Szesciopolny” wyk. J. B. Lwowa czyński. — 17:55 Lw. Halu uwaga! — 18:00 „Sygnaly z pola muzycznej”, pog. — 18:10 Koncert solistów w 18:45 Kapella bierska. — 19:00 Utwory wolnoczlowe. — 19:20 Pogadanki aktualna. — 19:30 „Ko cha nie kocha”, koncert rozrywkowy. — 19:45 Dziennik wieczorny. — 20:45 Pog adanka aktualna 21:00 Lw. Lwowski pier: Marian Promiński, fragment prozy. — 21:10 Lw. „Ostatni posieniazek Lwowa: Ludwik Lwowski” Audycja w op. B. Lwowa czyński. — 21:15 Lw. Budzyskiego oraz orkie stry Rozgłośni pod dykt. T. Seredyńskiego. Na wszystkie Rozgł. p. R. — 22:00 Lw. Wiadomości sportowe. — 22:05 Lw. Żywy koncert ży wcz z udziałem orkiestry Rozgłośni pod dykt. T. Seredyńskiego. Konferencja k. Lwowska. — 23:00 Ostatnie wiadomości Dziennika wieczornego i Komunikat me teo teologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE
19:45 Sofia. „La Terzavita”. Vedugio. — 21:00 Rzym. „Czarna dama”, operetka Ciu soliny. — 21:05 Paryż. Koncert. Czeskie. Ork. Filh. — 21:00 Radio Paris. Koncert nonowy.

mom sędziarstwu, Premia ta wahać się będzie od 10 do 30 groszy za 1 kg., zależnie od wyboru towaru. W tym celu powołany będzie specjalny personel kontrolny, który urzędować będzie na stacjach załadunkowych oraz stacjach odbiorczych. Poza tym kontrolczy ci będą we wszystkich

winnicach podawali termin zrywania poszczególnych odmian, by w ten sposób wyrugować z rynku sprzedać owoców niezdolnych. Przyczyni się to niezaprzeczalnie do podniesienia wartości handlowej winogron oraz do szerszego zainteresowania w galęzi kultury rolnej na Podolu i Pokuciu.

1:26; 100 m. styl dowolny: 1) por. Soc 1:57,5, 2) kpr. Zyarlicki 2:01, 3) sierż. Wawrzyk 2:07; sztafeta 5 x 50 m.: 1) B. T. w składzie por. Kieno, sierż. Pietraszewski, sierż. Wawrzyk, plut. Majan i kpr. Mac w czasie 4:55.

Po skończeniu zawodach p. pik. Brzeszczyński wręczył zwycięzcom drużynie puchar w imieniu Komendanta Garnizonu Jarosławskiego (AB).

kie rzemie publicystyki, która z niezmierzonym zainteresowaniem przyglądała się poszczególnym konkursom. Do komitetu organizacyjnego oprócz przedstawicieli sfer wojskowych, wchodził pp. Br. Gruska, Fr. Friedman, dr. Pępkowski i J. Chmiel.

Po powitaniu włościan biorących udział w konkursach, przez mjr. Czesławskiego, odbył się przegląd zaprzęgów, konkurs jazdy zaprzęgiem, oraz konkurs przewożenia ciężarów, siły konia i wytrzymałości wozu.

Następnie odbył się pokaz wiolek, żerki, oraz zawody konne podoficerów zawodowych, w których pierwsze miejsce zajął plut. Nałkik.

Na zakończenie odbył się bieg włościanki na dystansie 1000 m., w którym na starcie stanęło siedmiu jeźdźców.

Po skończeniu zawodach, pamiętając kowce nagrody zwycięzcom z poszczególnych konkursów, rozdał mjr. Czerkawski. (Bru)

Z Jarostawia

Zawody pływackie o puchar Komendanta Garnizonu

Na przystani ośrodka sportów wodańskich na Sanie odbyły zawody pływackie o puchar Komendanta Garnizonu, zorganizowane przez W. K. S. Jarosław.

Ponieważ przed zawodami padał ulewny deszcz, a same zawody odbyły się podczas miącego deszczu, tym naleć słumaczyć brak zawodników obu pulek picyhot, tak, iż startowali tylko zawodnicy Bnt, Telegz, i P. Art. Lekki. Puchar na rok 1938 zdobył B. T., mając 19 pkt. przed P. A. L. z 10 pkt. Wyniki poszczególne były następujące: pływanie 50 m. styl dowolny: 1) por. Soc (B1) 41 sek., 2) sierż. Wawrzyk (B1) 51,1; 5) ogm. Gladysz (PAL) 58; 100 m. styl klasyczny: 1) por. Bartkowski 2:40,2, 2) pl. Kęka 4:47, obaj z PAL; 50 m. w ubranii: 1) por. Soc 59,6 sek., 2) kpr. Zyarlicki (PAL) 1:05,2, 3) sierż. Pietraszewski (B1)

Z Drohobycza

DZIAŁALNOŚĆ Z. M. P. W. Dniu 9 bm. odbyło się w sali miejscowego O. Z. M. zebranie informacyjne, na którym omówiono szereg spraw organizacyjnych, a w szczególności spraw kursów kandydatkich oraz ściślejszą współpracę z Kierownictwem miejscowego O. Z. N. W zebraniu powyższym uczestniczył kier. Propagandy ze Lwowa.

Z Radymna

UZUPELNIENIE. W związku z artykułem p. t. „O mało znanym Radymnie” umieszczonym na łamach „Dziennika Polskiego” z dnia 11 lipca b. r., dodajemy, że do założycieli pierwszego w Polsce Towarzystwa Powoźniczego jakie istnieje w Radymnie, oprócz wymienionych w tym artykule osób, należeli również ks. Pastor i Świechowicki. (Bru).

DZIEN KONIA. Przed paru dniami na placu ćwiczeń wojskowych za koszarami, Dwieżygn Taborów urządził corocznym zrywaniem „Dzień konia”. W programie „Dnia konia” wzięło udział około 100 włościan z Radymna i okolicznych wiosek. Impreza powyższa mimo nieporodny cieszyła się wielkim powodzeniem o czym najwyraźniej świadczą wilo-

Pamiętaj codziennie o F. O. N.

OGŁOSZENIA

Zwraca się uwagę na przetarg na budowę żelbetonowej remizy dla Miejskiej Kolei Elektrycznej ogłoszony w Dzienniku Rozporządzeń Gminy m. Lwowa, z dnia 15 lipca 1938 r.

CZTERY POKOJE przedpokój, kuchnia, żaraz do wyjęcia. Zielona 29, 9933

TRZY POKOJE kuchnia, balkon, pierwsze piętro, Grodziecka 51 do wyjęcia. 9927

POKÓJ FRONTOWY, l. p. przy ul. Zbarnaka 3/3, boczna Zadorwańska, 9942

OGRODAMI OTOCZONE czteropokojowe pełnokomfortowe, blisko Politechniki, piękne. Telefon 217-69, 9914

POSAD POSZUKUJĄ

Ogłoszenia w tej rubryce zamieszczamy po 3 grosze za słowo.

PRZYJME POSLUGI na stale lub czasowo. Teknie gotując oszczędnie i smacznie. Najlepsze polecenia. — Łyczakowska 7/1, drzwi 10, 9936

OSOBA bardzo inteligentna, bardzo dobra, szczeniasta, zająca, zajmie się kafełką, chorym, za skromne utrzymanie. — Zgłoszenia „Serce” do Administracji. 9931

SPRZEDAŻ

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupieckie i handlowe po 10 groszy.

KRETONY angielskie i kretowe tony, kolorowe 180, Heilich, Kustuska 21. 3206

FLUDENT
Płynny, gęsto, dolebob
BEZ KREDY

ZIMNA WODA. Parcela 800 sążni kwadr., w całości lub w połowie, blisko dworca kolejowego do sprzedania. Wiadomość: „Wierzb” Lwów, Kopernika 20, tel. 214-68, 9924

DOMEK do sprzedania jednorodzinny w pięknej okolicy górskiej. Listy pod „Emery” do Adm. 9946

SPRZEDAŻ realność dwupiętrowa, ładna, chodnowa. — Listy pod „75.000” do Adm. 9943

REWELACJA SEZONU AMERYKAŃSKI SAMOCHÓD 4-tyl.

WILLYS

6 siedzenia. Zużycie 8-9 litrów. Radom. Ciche biegi. Przepłakana linia. 3655
Inf. „PALAC SPORTOWY” Zielona 59, tel. 200-71

DWOREK

niedaleko Lwowa, przeszło pięć morgów, sad, ogród, obzorne budynki. — Listy pod „Dworek” do Adm. 9920

LOKALE PRZEMYSŁOWE

LOKAL 5 ubikacji 1100 m² do wyjęcia. Ul. św. Antoniego 1.

ZGUBIONO

UNIEWAŻNIAM dowód osobisty zgubiony lub skradziony mi w Styru dnia 25 VI, 1938. — Dymitr Drużbiak, Lwów, Rynek 40, 9941

RÓŻNE

CERUJE pończochy, skarpetki. Lapię oczka, naprawiam bieliznę szybko i tania. Łyczakowska 7/1, drzwi 10 ganek. 9941

UNIEWAŻNIAM

zgubioną książeczkę wojskową wystawioną przez P. K. U. Lwów, na nazwisko Goral Stanisław. 9937

BEZPŁATNIE

informuje, czytałość wyko autu, — tężenie plukisk, odnawianie sufitów, posadzki itp. 259-17. 616

WOLNE POSADY

UCZNIĄ do praktyki handlowej przyjmie firma Józef Nowak, magazyn bielizny, plac Mariacki. Pierwszeństwo ukonczona szkoła handlowa. 9940

MŁODY SŁUŻĄCY zostanie przyjęty. Zgłoszenia „Femina” pl. Halicki 12, l. p.

MIESZKANIA

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe wraz z zarząd do wyjęcia. 9923

POKÓJ UMEBLOWANY słodczony, z usług i światłem żaraz do wyjęcia. — Zadorwańska 74, 9925

NAJCIEPIŃIEJ dla pań 2 pokoje umeblowane, światło, usługi, klucz od bramy. Zadorwańska 74, wila. 9923

DO WYNAJĘCIA

w wili wśród ogrodów 1 lub 2 pokoje umeblowane, osobne wejście, światło, usługi. Klucz od bramy. — Zadorwańska 74, 9968

KUPNO

W rubryce tej zamieszczamy ogłoszenia po 5 gr. za słowo kupieckie i handlowe po 10 groszy.

KUPIE okazjone czarne futro damskie. Listy do Adm. pod „Okazja”. 9944

WISOCARNIE

małą w dobrym punkcie kupię, Listy pod „Miała” do Adm. 9918

KUPIE

owocarnie w dobrym miejscu. Listy do Adm. pod „Owocarnia 1000”. 9923

KUPIE

kamienicę, wkład 45.000 — dług do 20.000, niedaleko śródmieścia. Listy do Adm. pod „Prekdo”. 9924

POT
NÓG RĄK, PACHWIN I t. p. uniknie się pewnie przez użycie specjalnego, niezawodnego i nieszkodliwego patent. **PUDRU „CSAVE”** 2855
Próbny pakiet 50 gr.
Perfumeria S. FEDERA
Lwów, UL. SYKSTUSKA 7
F I L I E: Kopernika 15a i Halicka 15

CENNIK OGŁOSZEŃ

Ogłoszenia w tekście. Na pierwszym stronie zł. 0,50. W tekście od 2-5 str. zł. 0,70. W tekście od 6-tej do końca działu redakcyjnego zł. 0,90. Cała pierwsza strona zł. 1,100. Cała strona od 2-5 str. 1,100. Cała strona od 6-tej zł. 1,50. — Ogłoszenia za tekstem: Ogłoszenia zwięzłe zł. 0,18. Cała strona zł. 4,50. Ogłoszenie wśród drobnych zł. 0,18. **Nakładowi:** zł. 0,50 za mm. jednospisł. — Ogłoszenia drukane: Ciepłotemno drukane za wyjątkiem 0,05. Handlowe po zł. 0,10 dla poszukujących pracy zł. 0,03, matrym. zł. 0,15. Podstawą obliczenia jest 1 mm. w jednym łamie; strona w tekście ma 4 lany za tekstem 6 lamów. — Komunikaty notatki, wiadomości kronikarskie, artykuły o treści handlowej, eschibste zł. 1,50 za 1 m. (strona 4-10 lamowa). — Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50% drożej.

Reklama prowadzona niefachowo — to błędnie nadopie. Ustrzeżcie się od tego pomoc fachowca, który znajdziecie w dziale ogłoszeniowym
„Dziennika Polskiego”

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI „DZIENNIKA POLSKIEGO”: Lwów, ul. Zimorowicza 15. Telefon red. 262-42, 262-43. Telefon administracji 274-44. — KANTOR OGŁOSZEŃ i PRENUMERAT ul. ZIMOROWICZA 15. telefon 240-42. — Konto P. K. O. 506.250

Wydawca: Małop. Wydawnictwo we Lwowie Sp. z ogr. odp. **Drukarnia Sp. Wyd. Słowa Polskiego, Lwów, ul. Zimorowicza 14.** **Redaktor odpow. Stanisław Staszewski.**